Poštnina plačana v gotovini

Delavska enotnost

GLASILO GLAVNEGA ODBORA ZVEZE SINDIKATOV SLOVENIJE

Leto V. — Št. 30. Ljubljana, 29. julija 1949 Mesečna naročnina 12 din. Izvod 3 din

Pokazati moramo, kaj lahko doseže popolnoma svobodna država, ki gradi socializem, čeprav je majhna, ko razvije vse svoje sile, kajti napačna in izredno škodljiva je teorija, da lahko dajo samo velike države in samo veliki narodi dobre rezultate, bodisi v športu, bodisi v znanosti.

(Tito zastopnikom Strelske zveze Jugoslavije)

Eno leto po V. kongresu Komunistične partije Jugoslavije

Pred enim letom so vsi delovni ljudje naše domovine živeli pod silnim vtisom največjega dogodka po osvoboditvi — pod vtisom zasedanja V. kongresa KPJ. V delovnem poletu najširših ljudskih množic se je v predkongresnem socialističnem tekmovanju odražala tolikšna ljubezen do naše Partije, kakršno si je znala pridobiti le Partija, ki je zmagovito vodila zasužnjene narode skozi vstajo in ljudsko revolucijo, skozi obnovo porušene domovine do graditve socializma. Nobena druga Partija na svetu ni za sovjetsko Partijo dosegla tolikšnih uspehov kakor naša Partija, kajti iti skozi tak ognjen vihar in zmagati ter pripeljati ljudstvo do odprtih vrat skozi katera gre pot v socializem, je prav gotovo največji uspeh, ki ga kaka Partija more doseči. Ljubezen množic si je težko pridobiti! Stvarnost, uresničevanje programa pa, ki ga tako dosledno uresničuje naša Partija, ta stvarni dokazni material dosledne marksistično-leninistične poti naše Partije, ki s tolikšnimi uspehi vodi svoje delovno ljudstvo v lepšo bodočnost, pa je razplamtel slehernega našega delovnega človeka, partijca kot nepartijca, v silno ljubezen do Partije, zlasti Partije, ki se ni ustrašila ne okupatorja, ne razvalin, ne ogromnih delovnih naporov — ne Informbiroja. Prav to poslednje je dalo tej večjo pomembnost V. kongresu KPJ, ki se je vršil kmalu za tem, ko je resolucija Informbiroja napadla izza hrbta. Danes je vsakemu našemu delovnemu človeku jasno, kako in zakaj je prišlo do takih nečloveških atentatov na našo Partijo. Ne samo lemto. Zadnji dogodki, ki zlasti nas Slovence prizadevajo, to je sramotna prodaja koroških Slovencev germansko fašistični hidri od strani Sovjetske zveze, ki je organizirala in ki daje vedno nove gonde Informbiroju za napade na naše delovne ljudi, to se pravi za napade na Titovo Jugoslavijo nadalje »skrivnostno« izginotje legendarnega voditelja grških rodoljubov Markosa in organiziranje novega vodstva, ki je takoj pričelo napadati našo državo in ki pripravlja pod vplivom Sovjetske zveze prekinitev junaške borbe grških partizanov, odpirajo nezastrt pogled v kovarnico Informbiroja. O tem se je že veliko pisalo govorilo in razpravljalo in se bo še, saj vse to so stvari, ki ne zadevajo samo naše Partije in našega ljudstva temveč vse ljudi na svetu, ki se borc za skupne cilje mednarodnega proletariata. Naša Partija pa, ki se nahaja pod neposrednim ognjem informbirojevskega propagandnega aparata, si je prav s V. kongresom skovala najmočnejše orožje, ki je v vsaki ideološki borbi najbolj učinkovito, orožje ki se imenuje — resnica! Mar je pred V. kongresom v naši Partiji ni bilo? Seveda je bila toda V. kongres jo je napravil najbolj učinkovito s tem, da jo je od vseh strani razčlenil in jo skozi vso zgodovino naše Partije zbral v en sam dokazni material pravilne marksistično-leninistične poti naše Partije, dokazni material, ki je postal vsem našim delovnim ljudem osnovni politični abecednik iz katerega se uče gledati stvarnost okrog sebe in širom po svetu tako, kot so to učili Marx, Engels in Lenin.

Peti kongres je razčlenil daljnjo in bližnjo preteklost Partije, nadalje je objasnil značaj in pomen narodnoosvobodilne borbe, objasnil razvoj revolucije v Jugoslaviji, osvetlil formiranje ljudskih odborov in rušenje starega državnega aparata, nadalje je V. kongres z analizo etape narodno-osvobodilne borbe dokazal, da je šla naša domovina od samega začetka pa do konca vojne k ustvarjanju države novega tipa — diktature proletariata, ki ima jedro in silo v najširših množicah delovnih ljudi, vasi in mest, ki že gradijo socializem.

Peti kongres nam je z analizo znanosti marksizma-leninizma dokazal, da se revolucionarni razvoj delavskega gibanja ni ustavil z zmago Oktobrske revolucije, ampak, da se je razvijal in se bo razvijal dalje in dalje v vsaki deželi pod posebnimi pogoji in da je od moči vsake Partije in še zlasti od spretnega vodstva vsake Partije odvisno, kako te posebne pogoje izkoristiti in popeljati delovne množice v naskok in izvojevati revolucijo v svoji deželi.

Dá, prav gigantski uspehi v naši gradnji socializma so se po V. kongresu stopnjevali od meseca do meseca in so danes že tako vidni, da jih občudujejo delovni ljudje vsega sveta, četudi hočejo to voditelji Sovjetske zveze in demokratičnih držav oblatiti, osmešiti in omalovaževati. Delovni uspehi, ki so jih naši delovni ljudje, združeni v mogočno armado Ljudske fronte pod vodstvom Partije dosegli, dokazujejo, da so bili sklepi V. kongresa pravilni, da je pot naše Partije v socializem mnogo hitrejša in uspešnejša kot pot tistih Partij, ki so nam odrekle pomoč.

Zato ni nič čudnega, da si je naša Partija osvojila srca vseh delovnih ljudi naše dežele in prav nič čudnega ni, da so se naši delovni ljudje po V. kongresu še bolj strnili okrog svoje Partije. Naj še tako lažejo, naj še tako obrekujejo našo Partijo in naše delovne ljudi revizionisti iz Moskve, Prage, Varšave in drugod — naša resnica bo nekoč zmagala.

Tovariš Djilas je dejal pred kratkim: »Skušnje enega leta so sicer majhne, kažejo pa že sedaj, da smo imeli prav. Pokazalo se je prvič, da ni res, da ne gradimo socializma, temveč da nas hočejo klevetniki ZSSR in drugih držav ustaviti na poti graditve socializma, da bi mogli izkoriščati našo državo kot gospodarsko zaostalo. Drugič se je pokazalo, da ni resnica, da se borimo za nekake ozke nacionalistične interese, temveč da hočejo klevetniki iz ZSSR in drugih držav uvesti neenakopravne odnose med narodi in državami socializma zaradi ozkih in sebičnih nacionalističnih koristi. Tretjič se je pokazalo, da ni resnica, da se bratimo z imperialisti in trgujemo na račun gospodarske in politične neodvisnosti svoje države, temveč, da se klevetniki iz ZSSR bratijo z njimi in prodajajo interese socialistične države. v tem konkretnem primeru Jugoslavije, in da ne bo dolgo, ko bodo to napravili tudi z drugimi državmi in drugimi delavskimi in demokratičnimi gibanji.«

Naši delovni ljudje smelo sledijo svoji herojski Partiji, prav zato, ker je ta Partija smela in herojska, kakor je smel in herojski njen vodja, maršal Tito!

Najboljša v grosupeljski vrvarni

Vsi poznajo udarnika s čepico na glavi in v sivi obleki. Vsi tudi vedo, da ga še doslej nobeden ni prekosil pri delu. Močan je, poleg tega pa ima še desetletno prakso, zato se zdi, da pri svojem delu v ročni mikalnici konoplje z lahkoto češe snopiče konopljene slame, iz katere izdelujejo vrvi. Junak svojega dela Križman Alojz, petkratni udarnik, je mož, o katerem govorimo, on stalno presega normo. v zadnjem trimesečju se je povzpel kar za 37% nad 100. Ostali presegajo normo pri tem delu le za 10 do 12%. Na kakšen način pa jo Križman Alojz presega tako visoko?

»Zato, ker imam moč v teh svojih rokah, sem discipliniran, imam prakso, in ker pridno delam, ne da bi me kdor koli nadzoroval ali morda celo vzpodbujal. Ne potrebujem niti nadzornika niti priganjačev, saj me samo delo sili, in se zavedam, da brez dela ni lepega življenja, ne moremo izpolnjevati plana, zato vestno izpolnjujem svoje dolžnosti.« je njegov odgovor.

Grosupeljska tovarna vrvi je bila med narodnoosvobodilno borbo požgana, veliko strojev je bilo uničenih. Danes je njena največja naloga, da čim prej obnovi tkalnico. Zato bodo morali obnoviti in sestaviti stroje, katere je ogenj uničil. Le kako bodo ponovno sestavili stroje iz teh kupov starega železa, iz teh razmetanih delov, ki tu čakajo strokovnjaške roke?

Res bo težko, toda ker imajo takšnega strokovnjaka, kakor je udarnik Bučar Alojz, so prepričani, da bo tudi pri tem delu dosegel uspehe, da bo s svojo požrtvovalnostjo premagal vse težave. Udarnik Bučar je vodja ključavničarske delavnice, izvrševalec vseh preciznih ključavničarskih del. In on se bo lotil tudi te velike naloge. V 14 letih, odkar dela v tovarni, jo je spoznal do podrobnosti, skoraj da vsak vijak. Ko se jim je leta 1947 pokvaril diferencial pri predilnem stroju, so bili v silni zadregi, saj ga dotlej še niso nikoli popravili z domačimi ljudmi. Pa se je zavzel za stroj Bučar, delal dva dni in dve noči in stroj je zopet oživel.

Zaradi vestnega dela vodje ključavničarske delavnice potekajo vsa tekoča dela v tovarni v redu. Tov. Bučar pa prenaša svoje znanje tudi na druge in zato je izšlo iz ključavničarske delavnice že precej novih kadrov, kvalificiranih in polkvalificiranih. Kolektiv ima v udarnika Bučarja največje zaupanje in je prepričan, da bo z njegovim sodelovanjem tkalnica stekla v predvidenem času, saj s takimi delavci kot je Bučar, ki se ne ustrašijo nobenega dela, ki so prežeti s socialističnim odnosom do dela, je mogoče doseči vse, in to je tovariš Bučar že nešteokrat dokazal.

Vsak dan večje število novih hidrocentral, tovarn in proizvodov

Tretje leto že naši delovni ljudje dajejo vse sile za zgraditev naše težke industrije. Tretje leto že izpolnjujejo naloge, ki se zdijo ljudem izven naših mejá skoraj neizvedljive.

Vsa zagrizenost in trdovratnost informbirojevskih kričačev, ki tulijo po vseh zvočnikih v svet za nas nerazumljive laži in ki so sami sebi prisegli, da bodo za vsako ceno porušili napore delovnih ljudi Jugoslavije, nam ne more do živega. Pri čakovali so to že vse leto, toda lahko čakajo še dolgo.

Mi pa smo med tem časom prešli prvo polovico naše prve petletke in lahko s ponosom gledamo na prehojeno pot: na naše nove hidrocentrale, tovarne in nove proizvode. Samo v letošnjem letu smo in bomo še slavili številne delovne zmage, s katerimi najučinkovitejše zapiramo usta tistim, ki bruhajo tako nesramne klevete na naše vodstvo in s tem na naše delovne ljudi.

Zelo malo vedo naši ljudje o gradnji sistema hidrocentral na Neretvi in Rami, največjega hidrokombinata na Balkanu, ki ga lahko uvrstimo med najmogočnejše elektrifikacijske objekte v Evropi. Centrala v Jablanici bo proizvajala dve tretjini tiste električne energije, ki jo je pred vojno dajala velikanska centrala »Dnjeprostroj«. To pa pomeni, da bo jablaniška imela zmogljivost skoraj 8 takih central, kakršna bo centrala Mariborski otok, ko bo obratovala z vsemi tremi turbinami.

Gradbena in montažna dela na gradbišču velikanske tovarne aluminija v Strnišču pri Ptuju so že tako napredovala, da bo tovarna izdelala kmalu prve tone glinice in tudi prve tone aluminija. Gradbeni delavci in monterji postavljajo velike strojne naprave, ki smo jih deloma izdelali doma. Tako bo kmalu zraslo eno največjih podjetij naše petletke, ki bo hkrati največje te vrste v Evropi. Pred vojno smo izvozili skoraj 9 desetin boksita in prav tako aluminija ki smo ga pridobivali, nakar smo za drag denar uvažali aluminijaste izdelke iz inozemstva.

Delovni kolektiv naše največje tovarne orodnih strojev »Ivo Lola — Ribar« v Železniku, bo v kratkem dal naši industriji vrsto novih strojev, ki smo jih doslej uvažali iz inozemstva. Izdelali bodo prvo valjarno pločevine domače konstrukcije. Ta nova valjarna bo ena največjih in tehnično najpopolnejših. Z zgraditvijo velikega stroja za valjanje pločevine, bomo dosegli velik korak v razvoju naše črne metalurgije. Stroji za valjanje pločevine so v naših železarnah po večini starega tipa, imajo majhno zmogljivost in so slabo opremljeni s pomožnimi napravami, tako da morajo delavci opravljati najtežje delo. Nova valjarna, ki jo sedaj gradimo doma, pa bo tako konstruirana, da bo delo čim bolj mehanizirano in olajšano.

V kemičnem laboratoriju v Šibeniku so v zadnjem času rešili vrsto pomembnih tehničnih vprašanj. V tovarni Lozovec pri Šibeniku, h kateremu spada ta kemični laboratorij, izdelujejo danes že najvažnejše vrste duralumina, ki je potreben naši težki industriji, tako da nismo navezani več na uvoz tega materiala.

Zlasti uspešno pa so v laboratoriju rešili vprašanje pridobivanja vanadija. Vanadij je kovina, ki jo lahko v majhnih količinah ugotovimo v raznih rudninah, zelo redka pa so ležišča vanadijeve rude. (ZDA, Mehika, Peru, Južna Afrika). V Evropi se vanadij ne pridobiva. Vendar se ta kovina čedalje bolj uporablja za oplemenjevanje jekla, ki postane z majhnim dodatkom vanadija elastično, hkrati p odporno in trdo. Danes si povsod v svetu prizadevajo pridobivati vanadij na najrazličnejše načine. Najti postopek za pridobivanje vanadija pa ni bilo lahko. V inozemstvu je pridobivanje vanadija velika tajnost tovarn. Toda z vztrajnim študijem in dolgotrajnimi poskusi, je v laboratoriju tovarne aluminija uspelo inž. Valentinu Ledinskemu in inž. Ladislavu Mihelu rešiti tudi ta problem. Nedavno so v tovarni izdelali prvo večjo količino vanadija. Hkrati poročajo iz Siska, da je v tamošnji železarni inž. Vladimir Logomerac našel tudi postopek za pridobivanje vanadija iz rdečega mulja, kar drugje v svetu še ni uspelo.

Jeseniška železarna bo še letos dobila nov velik obrat — novo valjarno debele pločevine na Javorniku. Ta valjarna, ki bo ena izmed največjih te vrste na Balkanu, bo začela obratovati še letos. Nova valjarna bo zgrajena iz domačega materiala, gradnjo pa vodijo naši strokovnjaki.

Delovnemu kolektivu tovarne stekla v Paračinu je uspelo izdelati kakovostno surovo steklo za naočnike. Proizvodnjo tega stekla je organiziral inženir Jovan Velicki. Po njegovem načrtu pa je mojster Joško Pap izdelal kalup za tako steklo.

Naš petletni plan zahteva tudi povečanje proizvodnje kalcijevega karbida, ki ne bo služil samo proizvodnji umetnega gnojila, marveč tudi za proizvodnjo plastičnih mas.

Plastične mase so univerzalna surovina, ki v mnogočem nadkriljuje naravne surovine. Plastične mase danes nadomeščajo gumo, usnje, les, steklo, porcelan, roževino, smolo itd., v največjem obsegu pa se uporabljajo kot izolacijski material v elektrotehniki. V Kaštelu šešurcu pri Splitu gradijo velikansko tovarno plastičnih mas »Jugovinil«, ki bo že letos jeseni začela obratovati. Iz premoga, apna in morske soli, bodo v tej tovarni izdelovali surovino za izdelovanje plastičnih mas, tako imenovani polivinilklorid. Doslej je malo tovarn na svetu, ki izdelujejo polivinilklorid. Zato bo naša država brž ko bo začela obratovati tovarna, že na petem mestu v svetovni proizvodnji te važne surovine. Med državami ljudske demokracije pa bo kot prva imela tako tovarno.

V zvezi z močno tkanino se lahko iz te umetne mase pod pritiskom in določeni temperaturi izdeluje umetno usnje, ne le za galanterijske potrebe, marveč tudi za podplate in pogonsko jermenje. Iz polivinila se lahko izdelujejo tudi najboljši dežni plošči, sukanec, od najtanjšega svilenega, do najdebelejšega za vrvi, mreže za ribiče, najvažnejši deli telefonskih in radijskih aparatov, posode za akumulatorje, gramofonske plošče, glavniki ter razni galanterijski in gospodinjski predmeti, ter še mnogo drugega.

Izdelovali pa bomo tudi nove vrste porcelan iz belega boksita. Profesorju zagrebške fakultete Karšolinu je uspelo izdelati v laboratoriju novo vrsto porcelana, ki doslej ni bila znana v svetu. Švicarski strokovnjaki, ki so preiskali to novo vrsto porcelana, so ga visoko ocenili.

Naša, mlada industrija porcelana ima velikanske možnosti razvoja, ker imamo za to dovolj potrebnih surovin visoke kakovosti.

Nekatere napake še vedno zavirajo akcijo za vključevanje nove delovne sile

Akcija za vljučevanje delovne sile, pri kateri sodelujejo naša podjetja in štabi na OLO in KLO je trenutno najvažnejša akcija, ker nam bo njen uspeh zajamčil izpolnitev plana delovne sile in s tem najvažnejši pogoj za izpolnitev našega gospodarskega plana. Ko bodo v naši industriji, zlasti v težki, izpolnjena vsa delovna mesta, bomo z večjimi delovnimi uspehi zlahka pobijali klevete Informbiroja, kajti vse ostale težave v borbi za socializem bodo prav naši delavci s svojim zavestnim delom premagali in naša pot nas bo nezadržno in hitreje vodila v socializem.

Ta akcija bi že doslej imela večje rezulate, če se ne bi skoraj v vseh okrajih ponavljale nekatere napake, ki resno zavirajo njen uspeh.

Komisije podjetij so sicer že marsikje pregledale, na katerih delovnih mestih bi bilo mogoče z žensko delovno silo nadomestiti delavce, ki bi bili nato vključeni v težko industrijo. V ljubljanski oblasti je pohvalno omeniti podjetja **KS Žalec in lokalna podjetja KS Vrhnika**, vendar pa se je prav pri vključevanju nove delovne sile premalo mislilo na naše železarne in livarne kot prioritetna podjetja ter so se novi delavci vključevali predvsem v lokalno industrijo, v katerih bi morale biti zaposlene predvsem žene.

Tudi samo prepričevanje in vključevanje novih delavcev in delavk z našega podeželja je bilo doslej prepuščeno preveč posameznim ljudem, ki so bili za to akcijo zadolženi, bodisi kot člani štabov, bodisi kot aktivisti, ki so jih podjetja poslala na teren. V marsikateri podružnici, kot na primer pri **»Gradis«, Medvode**, so po svojem mišljenju storili vse za to akcijo, pa vendar niso imeli uspeha — 3 ali 4 ljudje, ki so jih poslali na teren, niso pridobili niti enega delavca. Tu in povsod kjer so se posluževali enakega načina agitacije v tej akciji, pa bi bili uspehi večji, če bi sindikat seznanil prvenstveno ves svoj kolektiv o velikem in odločilnem pomenu vključevanja novih delavcev ter jih pozval, naj pri tem sodelujejo. Kjer je zaposlenih na primer 1000 delavcev, bi nedvomno postalo najmanj 500 izmed njih aktivistov, ki bi po vaseh, kjer stanujejo, razpredli široko agitacijo. Razumeti moramo, da pomeni vključitev novega delavca v industrijo prelom v življenju tega človeka prelom s preteklostjo, ki ni vedno enostaven in lahek. V njem se pojavlja nešteto dvomov in vprašanj, kako bo v novem življenju. In kdo bi laže pojasnjeval in odgovarjal tem ljudem, kot delavec, ki pozna delo v tovarni in ki ve da pomeni nov delavec del naše zmage v industriji, na podeželju pa prelom z dosedanjim zaostalim in neracionalnim delom.

V območju **KS Grosuplje** pa so doslej zavirale pridobivanje nove delovne sile zlasti prehranbene prilike. Vemo, da so pri dobavi maščob objektivne težave, s katerimi moramo računati, ki pa jih lahko pojasnimo in razumemo. Da pa delavci v nekaterih krajih tega okraja še niso v redu prejeli sladkorja, moke in drugih živil za mesec junij, pa je kriv OLO, okrajni odbor OF in okrajni komite, ki so v polni meri odgovorni, da se uredi vprašanje prehrane.

To so napake, ki so se ponavljale na terenu. Izpolnitev plana delovne sile pa čestokrat zavirajo tudi pomanjkljivosti v samih podjetjih, pa najsi bo to nepravilen sprejem nove delovne sile, ali pa neodgovornost nekaterih personalnih referentov, ki imajo pri sprejemanju odpovedi delavcev preveč birokratski in premalo aktivistični odnos.

Kar se tiče sprejema novih delavcev, bo, če še enkrat ponovimo, dober le takrat, ko bo ves kolektiv vedel, kaj pomenijo ti delavci za naš plan. V »Iskri«, **»Tiskanini«, »Tekstilindusu«** in drugih **kranjskih podjetjih, kakor tudi** v mnogih ostalih podjetjih Slovenije nimajo strahu, kako bodo obdržali nove delavce. Sleherni v podjetju se namreč trudi, da bi s tovariškim, prijateljskim odnosom pomagal svojim novim sotovarišem preko prvih težav, sindikat, uprava in organizacija AFŽ pa skušajo kar najbolje urediti stanovanjske in prehranbene prilike. Mojstri in udarniki se trudijo, da bi novince kar najbolje priučili na novo delo.

Nekoliko drugače je **na Jesenicah**. Tu je sindikat kovinarjev storil sicer vse potrebno, da bi novi delavci začutili v tovarni svoj nov dom, starejši delavci pa so se zadržali do novih tovarišev morda preveč hladno in pri delu so jim pokazali premalo pomoči, kar je tudi del vzroka, zakaj zapušča mnogo novih delavcev tovarno že po nekaj dneh.

Kot nepravilno delo personalnih referentov pa bi med podjetji ljubljanske oblasti lahko omenili **predilnico Litija in usnjarno na Vrhniki**. V Predilnici Litija in v Industriji usnja na Vrhniki so prav personalni referenti s takojšnjimi odobritvami odpovedi ne da bi se vprašali, čemu in zakaj, in ne da bi se posvetovali s sindikatom, sami ovirali izpolnitev plana delovne sile ter pospeševali fluktuacijo. A prav pisarna personalnega referenta bi morala biti upravi in sindikatu velika pomoč pri reševanju vprašanja delovne sile. Marsikoga, ki zaradi malenkostnega vzroka zapušča tovarno, bi personalni referent lahko pregovoril od storjenega sklepa. Kot dober aktivist bi mu pojasnil njegov škodljivi postopek, ne pa, da brez ugovora odobri odpoved ali pa ga v obliki navadnega zaslišavanja v tem sklepu še bolj utrdi. Razumevajoče, tovariško postopanje z ljudmi je imelo še vedno uspeh in s takim postopanjem ga bodo dosegli tudi personalni referenti v naših podjetjih.

Za tiste nepoboljšljive delavce, ki stalno brez odpovedi prehajajo iz podjetja v podjetje, pa je izšla tudi uredba in nepravilno je, da se na primer prav na Jesenicah, kjer je delo v železarni tolike važnosti za vso našo državo, v najskrajnejšem primeru poslužujejo minimalne kazni. Ta kazen, katere minimum znaša 100 dinarjev, delavcev ne le ne zadrži v podjetju, temveč jim s svojo nepomembnostjo daje še celo potuho.

Morda ne bi bilo napačno, če bi velika podjetja od časa do časa povabila celo vas na ogled podjetja. Z dobrim, tovariškim sprejemom, s prepričevalnim mitingom v podjetju, s stikom vaščanov z delavci, bi marsikateremu vaškemu omahljivcu sprožili odločitev za delo v tovarni.

Na vse te stvari, prav tako pa tudi na izboljšanje delovne discipline in racionalnejšo razmestitev delovne sile v podjetju samem, morajo naša podjetja misliti, ko izvajamo akcijo za vključevanje delovne sile, ki nam bo ob pravilnem razumevanju aktivistov, članov kolektivov, uprav vodstev podjetij in KLO zagotovila nemoteno proizvodnjo — nezadržno pot v socializem.

Izjava zunanjega ministra E. Kardelja o stališču vlade FLRJ v zvezi z grškim vprašanjem

Direktor Tanjuga je obiskal ministra za zunanje zadeve tovariša Edvarda Kardelja in ga naprosil, da bi pojasnil stališče vlade FLRJ v zvezi z grškim vprašanjem. Na zastavljeno vprašanje je tovariš Edvard Kardelj odgovoril tole:

»Splošno znano je, da je vsa nova Jugoslavija z velikimi simpatijami gledala na grško osvobodilno gibanje. Znano je tudi, da so naši uradni predstavniki pred Organizacijo združenih narodov in drugače dajali aktivno moralno-politično podporo demokratični borbi grškega ljudstva. Znano je nadalje, da je nova Jugoslavija sprejela in brezplačno zdravila in zdravi danes veliko število grških ranjencev, da je skrbela za mnoge begunce in otroke z vojnih področij Grčije. Končno je znano, da je bila Jugoslavija zaradi svojega demokratičnega stališča v zvezi z vojno v Grčiji izpostavljena stalnim napadom in obtožbam mednarodne reakcije.

Vse to je delala nova Jugoslavija ne zaradi svojih lastnih političnih računov, marveč zaradi globokih simpatij do demokratičnih teženj grškega ljudstva in njegove borbe za svobodo in neodvisnost.

Toda kmalu po objavi zloglasne resolucije Informbiroja nekaterih komunističnih partij je začelo vodstvo grške komunistične partije odkrito sovražno in intrigantsko politiko do Jugoslavije. Zamolčevanje in zanikanje pomoči, ki jo je dala Jugoslavija grškim demokratičnim silam s skrbjo za ranjence, begunce in otroke itd., intrige okrog vprašanja Egejskih Makedoncev, obrekovanje in drugo sovražno ravnanje proti novi Jugoslaviji, to so bila sredstva, s katerimi se je vodstvo grške Kompartije v zadnjem času odkrito pridružilo protijugoslovanski gonji, ki se je začela z resolucijo Informbiroja proti FLRJ. Očividno je vodstvo grške Kompartije pri tem pozabilo na interese demokratične borbe v Grčiji in menilo, da je njegovo sodelovanje v borbi proti novi Jugoslaviji važnejše kakor njegova borba proti grški reakciji in tujemu vmešavanju v Grčiji. Mi smo na vse to molčali, ker nismo hoteli prizadeti demokratični borbi grškega ljudstva težav, ki jih ima tudi brez tega mnogo. Toda na vse to je vodstvo grške Kompartije odgovorilo pred kratkim z nesramno in brezmejno podlo izmišljotino o tem, kako so se naši predstavniki sestali na grško-jugoslovanski meji z monarhofašističnim in angloameriškimi oficirji z namenom, da bi pustili monarhofašistične enote čez naše ozemlje, ki bi izza hrbta napadle enote grške demokratične armade. Mi smo nato uradno demantirali, da bi bil kakršen koli sestanek z grškimi monarhofašističnimi ali angloameriškimi oficirji. Demantirano je bilo, da bi bili na kakršen koli način razgovori s predstavniki sedanjega režima v Grčiji. Demantirano je bilo, da bi bila katera koli enota monarhofašistične vojske prešla čez naše ozemlje, da bi izvedla napad v hrbet grškemu ljudstvu. Poudarjeno pa je bilo nasprotno, da je prešlo čez našo mejo določeno število ranjencev demokratične armade in da so vsi dobili zdravniško pomoč. Navzlic temu pa so grški vodilni ljudje grške Kompartije še naprej pošiljali in še vedno pošiljajo v svet kleveto o našem »sporazumevanju« z monarhofašisti, o naši »podpori« grški monarhofašistični vladi. To delajo v istem času, ko monarhofašisti in njihovi inozemski zavezniki napadajo Jugoslavijo zaradi pomoči grškim demokratičnim silam. Razen tega ve vsak človek, ki bere časopise, da je Jugoslavija iz dneva v dan predmet monarhofašističnih izzivanj na meji, pri katerih je izgubilo življenje že nekaj naših državljanov in vojakov. Navzlic vsemu temu trdi vodstvo grške Kompartije, da puščamo monarhofašiste, da bi izza hrbta udarili po enotah grške demokratične armade. Razumljivo je, da na to nismo mogli več molčati. Zato je tovariš Tito v svojem govoru v Pulju jasno obrazložil naše stališče in ukrepe, ki smo jih podvzeli. Mi smo popolnoma razumeli ozadje protijugoslovanske spletke, ki se je začela z objavo podle izmišljotine o našem domnevnem sporazumevanju z monarhofašisti. Organizatorji protijugoslovanske gonje, v kateri sodeluje tudi vodstvo grške Kompartije, so se očividno odločili žrtvovati grško demokratično borbo, da bi s tem hkrati očrnili novo Jugoslavijo, da bi ji škodovali in jo obdolžili za težave v borbi demokratičnih sil v Grčiji. Toda, če pripovedujejo še take propagandistične trike, organizatorji te spletke ne bodo mogli skriti pred naprednim svetom, najmanj pa pred grškimi demokrati, da so s tem zadali udarec ne novi Jugoslaviji, ki je vedno častno izpolnjevala svoj internacionalistični dolg, temveč grškemu demokratičnemu gibanju.

Toda narodi Jugoslavije niso pripravljeni brez konca trpeti take žalitve. Če misli vodstvo grške Kompartije, da moralno-politična opora nove Jugoslavije grškemu demokratičnemu gibanju ni potrebna, in če misli, da lahko za vse tisto, kar je storila nova Jugoslavija za grško demokratično gibanje, sedaj neovirano obrekuje in blati narode Jugoslavije z najbolj podlimi izmišljotinami, potem seveda nova Jugoslavija ne bo svoje pomoči nikomur vsiljevala. Očividno je pomoč v napotje tistim, ki se na vse kriplje trudijo, da bi dokazali, da je Jugoslavija v imperialističnem taboru. Zato tudi sedaj žrtvujejo grško demokratično gibanje in mu jemljejo oporo nove Jugoslavije, samo da bi umetno ustvarili nov »dokaz« proti Jugoslaviji. Razumljivo je, da imajo korist od tega samo grški monarhofašisti in mednarodna reakcija. To so sadovi kominformovske protijugoslovanske kampanje.

Vlada FLRJ je odgovorila na ta obrekovanja in na stalna monarhofašistična izzivanja s tem, da je zaprla jugoslovansko-grško mejo. Razumljivo je, da klevetniki sedaj pišejo, da je to »še en dokaz«, da je Jugoslavija prešla v imperialistični tabor, čeprav prav ti klevetniki najbolje vedo, koliko so se sami trudili leto dni, da bi ločili to gibanje od narodov Jugoslavije. S tem vikom hočejo prikriti pred grškim narodom in pred naprednim človeštvom dejstvo, da je zaradi njih, ne pa zaradi nekega domnevnega »sporazumevanja Jugoslavije z imperialisti«, onemogočena moralno-politična opora nove Jugoslavije grški demokraciji. Toda narodi Jugoslavije so napravili preveč težko šolo v preteklosti, da bi imeli spoštovanje pred takimi bednimi spletkami, ki se jih postužujejo organizatorji kominformske protijugoslovanske kampanje. Takih iger se poslužujejo samo tisti, ki nimajo poštenih namenov. Zato pa tem trikom ni usojeno dolgo življenje. Kakor vse druge bodo tudi te najnovejše klevete okrog grškega vprašanja ubile same sebe.

Nova Jugoslavija je socialistična in demokratična država. Goji simpatije do demokratičnih gibanj na svetu in jim daje moralno in politično oporo. Taka je tudi do grških demokratičnih sil. Tudi danes goji velike simpatije do osvobodilne borbe grškega ljudstva in občuduje požrtvovalno junaštvo grških demokratičnih borcev za svobodo in neodvisnost svoje države. Ne bo pa dovolila, da bi jo klevetali in dejansko škodovali vstaji v Grčiji ter se skrivali za gonjo klevet proti Jugoslaviji. Če nosi kdo moralno-politično odgovornost za težave, v katere je zašlo grško demokratično gibanje, potem to ni Jugoslavija, marveč organizatorji protijugoslovanske gonje, ki so skušali to gibanje izkoristiti v umazani gonji proti Jugoslaviji, s čimer so dejansko hudo oslabili to gibanje.

DJURO SALAJ JE V LJUBLJANI GOVORIL O II. KONGRESU SSF

Dne 26. julija je predaval član CK KPJ in član IO SSF ter predsednik CO ZSJ Djuro Salaj v unionski dvorani o zasedanju drugega kongresa SSF, ki je pred kratkim zasedal v Milanu.

Že pred 20 so bili zasedeni vsi sedeži velike unionske dvorane in tudi galerija se je čedalje bolj polnila. Tudi na ulici so se zbrale velike množice članov naših sindikalnih podružnic, ki so navdušeno pozdravljale tov. Dj. Salaja.

Njegovo izčrpno in nazorno poročilo so spremljali poslušalci z velikim zanimanjem, zlasti pa jih je zanimal zadnji del njegovega predavanja v katerem je razložil udejstvovanje jugoslovan. delegacije v svetovnem sindikalnem gibanju za socialne pravice delavskega razreda in pravo sožitje med narodi.

Ob zaključku je predsednik tov. Djuro Salaj še ponovno poudaril, da je naš delavski razred od vsega začetka zavzel pravo pot in da bo to pot proti vsemu obrekovanju tudi nadalieval v največjo korist enotnosti delavskega razreda vsega sveta.

Občni zbor Republiškega odbora sindikata usnjarjev

8 MILIJONOV PAROV ČEVLJEV — naloga naših usnjarjev v petletki

24. julija je imel Republiški odbor sindikata usnjarjev svoj II. redni letni občni zbor. Že V. kongres KPJ, kakor tudi II. kongres sindikata usnjarjev Jugoslavije sta postavila pred naše usnjarje jasno linijo in naloge v izgradnji socialističnega tekmovanja, izboljšanje delovne discipline, množična kontrola proizvodnje in stalno izboljševanje življenjske in kulturne ravni delavcev, so bile še enkrat poudarjene tudi na omenjeni letni skupščini.

Petletni plan postavlja pred naše usnjarje naloge, katerih izpolnitev bo visoko dvignila življenjsko raven naših delovnih množic: izdelati morajo 8 milijonov parov čevljev, to je dvakrat več kot v letu 1939. 4,400.000 parov gumijastih opank in škornjev, v industriji gume pa moramo ustvariti surovinsko bazo za sintetični in naravni kavčuk. Poleg tega predvideva plan široko rekonstrukcijo strojev in racionalizacijo proizvodnje ter izboljšanje higiensko - tehničnih pogojev dela v usnjarski industriji.

Delovni kolektivi naše usnjarsko-predelovalne industrije so se s svojim zavestnim delom in socialističnim tekmovanjem močno približali temu cilju. Kljub težavam, ki nam jih delajo države Informbiroja, kljub pomanjkanju nadomestnih delov za stroje, orodja in kvalificirane delovne sile je bil lanskoletni plan izpolnjen s 117%. V tretjem planskem letu, ki je odločujoče in prelomno leto naše petletke, pa imajo kolektivi še večje naloge, saj je plan v zveznih podjetjih povišan za 18.5%, v republiških pa za 22% v primerjavi z lanskoletnim planom. Teh novih, še večjih nalog, ki bodo zagotovile našim delovnim ljudem potrebno obutev, se usnjarji niso ustrašili ter so kljub težavam presegli polletni plan republiških podjetij za 9%, pri čemer je vštet tudi lokalni sektor gospodarstva, ki je izpolnil svojo polletno plansko nalogo s 129%. Od zveznih podjetij pa je polletni plan presegel kolektiv v Tovarni usnja Kamnik za 3,55%.

S stalnim razvijanjem socialističnega tekmovanja in izpolnjevanjem organizacije dela so naši delovni kolektivi usnjarjev znatno dvignili predelavo kože. V vsedržavnem merilu je prišlo leta 1949 na posameznega prebivalca 1,54 kg predelanega usnja. Že v letu 1947 je prišlo na prebivalca Jugoslavije 1,59 kg, v 1948 letu 2,21 kg, letošnje leto pa 2,57 kg. Najboljši pri preseganju plana so bili v letošnjem prvem polletju naslednji delovni kolektivi: od zveznih podjetij kolektiv Tovarne usnja Kamnik, od republiških pa kolektiv Tovarne usnja Ljutomer, »Indus« Ljubljana, »Standard« Kranj, kolektiv tovarne čevljev »Triglav« Tržič, Industrija obutve Ljubljana in kolektiv tovarne kovčkov in usnjenih izdelkov TOKO Domžale.

K velikim uspehom je prispevalo zlasti socialistično tekmovanje, kajt kolektivi so skoraj vsepovsod popravili lanskoletne napake, ko je bilo tekmovanje preveč kampanjsko in še ni imelo značaja stalnega načina dela. Republiški odbor je organiziral medsebojno tekmovanje kolektivov iste stroke pod istim upravno operativnim vodstvom, vendar pa bo moral in prav tako tudi centralna uprava nuditi sindikalnim podružnicam še več pomoči, saj se z doseženimi rezultati ne smemo zadovoljiti. Nekateri kolektivi so si postavili tudi že notranji plan, ker hočejo letni plan doseči še pred rokom. Med temi kolektivi so »Triglav« Tržič, čevljarska zadruga Kranj, »Indus« Ljubljana, »Torbica« Ljubljana, Tovarna usnja Ljutomer, »Standard« Kranj, Tovarna usnja Sv. Lenard in Tovarna usnja Kamnik. Uvedbi notranjega plana pa nekatere uprave ne posvečajo dovolj pozornosti ter so se zgodili celo primeri, kot n. pr. v tovarni »Indus«, da je direktor že vnaprej dvomil v uspeh ter od kolektiva prevzetih obveznosti ne jemlje za resno stvar. Pri sprejemanju notranjega plana je dolžnost uprave, da sodeluje s kolektivom ter po svojih močeh pomaga pri postavljanju tega plana in prav tako tudi pri njegovem uresničevanju. Da se odstranijo težave pri dobavljanju materiala in surovin, ki nastajajo pri takem pospešenem delu, pa morajo sindikalne podružnice v borbi za izpolnitev notranjega plana stopiti v stik s sindikati tistih kolektivov, ki jim dobavljajo material, seznaniti jih morajo s položajem ter jim prikazati, v koliki meri je od njih odvisno delo revolucionarnega kolektiva, ki si je postavil notranji plan.

V borbi za višjo proizvodnjo pa ne smejo kolektivi pozabljati na dobro kakovost proizvodov. Večkrat je slabo ustrojena koža vzrok za slabe in neutrpežne čevlje. Zato je potrebno, da se tako uprave podjetij, kot sindikalne podružnice zavedajo važnosti dobre kakovosti. Marsikje pa so samo sindikalne podružnice delale po tem vprašanju in zato tudi uspeh ni bil popoln. Drugačni rezultati so bili v Tovarni usnja Šoštanj, kjer izdelujejo najkvalitetnejše spodnje usnje v Jugoslaviji, v Tovarni usnja Kamnik, v Industriji usnja Vrhnika v »Standardu« Kranj in v »Triglavu« Tržič, kjer sta se zavzela za izboljšavo kakovosti tako sindikat kot uprava. V tovarni usnja »KONUS« Slovenjske Konjice in v Tovarni usnja Ljutomer, pa se je kakovost v primerjavi s preteklim letom še poslabšala.

Na drugem letnem občnem zboru Republiškega odbora sindikata usnjarjev pa so podrobno razpravljali še o brigadnem načinu dela, delovni disciplini, znižanju polne lastne cene, normah in drugih problemih, od katerih je še zlasti odvisen uspeh in izpolnitev petletnega plana v naši usnjarsko-predelovalni industriji.

Naš boj proti nenačelnim napadom Informbiroja je boj proti revizionizmu, je boj za razkrivanje imperialističnih provokatorjev, ki se skušajo skrivati za resolucijo Informbiroja.

Dvig storilnosti dela je najboljša oblika borbe PTT stroke za izpolnitev planskih nalog

Na občnih zborih ali skupščinah naših sindikalnih organizacij lahko že iz tega, kako sta skupščina ali zbor organizirana in iz tega, kako podajajo referenti svoja poročila in kakšna je udeležba v diskusiji, ugotovimo, kakšno je bilo delo te sindikalne organizacije v dobi, za katero polaga račune. Tudi občni zbor Republiškega odbora sindikata PTT uslužbencev za Slovenijo, ki je bil v nedeljo 24. julija v Domu sindikatov v Ljubljani, je to pravilo potrdil.

Brezhibna organizacija občnega zbora, izčrpno in samokritično poročilo tajnika ter živa in stvarna diskusija so dali slutiti, da je Republiški odbor sindikata PTT uslužbencev znal zgrabiti za delo skoraj na vseh sektorjih.

Vsebina tajnikovega poročila je to tudi potrdila.

V letu podtikanj in laži, ki jih je rodila sramotna resolucija Informbiroja, so PTT uslužbenci kolektivno odgovarjali klevetnikom tako, da so za 10 odstotkov dvignili proizvodnost dela in lani presegli plan za 3 odstotke, letos pa presegli polletni plan. Glavna mestna pošta v Ljubljani je z reorganizacijo dostavne službe dvignila proizvodnost dela za 12 odstotkov. Pri večjih poštah je, kjer to dopušča narava dela, bil uveden brigadni način dela, ki se je dobro izkazal in ga bodo uvedli tudi pri srednjih poštah. Uvedeno je bilo poslovanje na zaupanje, ki je dalo dobre rezultate. Odstotek napak na 100 pošiljk je bil v poštni službi znižan na 0.12—0.29 odstotka, znižan je bil čas trajanja TT napak in izboljšano delo v telefonski manipulativni službi. Tekmovanje je letos v PTT stroki že stalen način dela. Vsi kolektivi v LRS tekmujejo med seboj za zboljšanje kakovosti dela, za čim večjo hitrost, za dvig proizvodnosti dela in za čim uspešnejšo strokovno in ideološko vzgojo. Kolektivi so razdeljeni v 6 tekmovalnih razredov, tako da med seboj tekmujejo kolektivi z enakim številom osebja in z enakimi delovnimi pogoji.

Tudi v prvem polletju leta 1949 je ostal najboljši delovni kolektiv prometna pošta Ljubljana 2, ki je tudi letos obdržala prehodno zastavo zvezne vlade in naslov najboljšega poštnega delovnega kolektiva v FLRJ. Med najboljšimi so še kolektiv glavne mestne pošte v Ljubljani, ki je letos pokazal največ napredka, ter kolektivi pošt Maribor 2, Celje in Ptuj. Letos je PTT stroka proglasila tudi prve tri novatorje in devet racionalizatorjev. Uprava je prejela 86 racionalizatorskih predlogov, od katerih jih je bilo 10 sprejetih, 12 pa pohvaljenih.

Plan strokovnega dviga kadrov je sicer bil izpolnjen, vendar pa kvalitetno ne zadostuje. Večina kolektivov in posameznikov strokovnega študija ni vzela dovolj resno. PTT uslužbenci v LRS so opravili že 154.980 prostovoljnih delovnih ur. V prostovoljnem delu prednjači glavna mestna pošta v Ljubljani, kjer pride 48 ur na člana. Člani se tudi z brigadami udeležujejo pri sečnji drv in na avtostradi. Poštarji, posebno vaški pismonoše, bi morali biti tudi nosilci naprednih političnih in kulturnih idej na podeželju. Sindikalne podružnice bo do morale misliti na ustanovitev agitacijskih kolektivov, ki naj bi sodelovali z ljudsko oblastjo tudi v izredno važnem vprašanju, pridobivanja nove delovne sile za proizvodnjo.

Prav PTT stroka bi morala zaradi narave svojega dela posvečati največjo skrb zaščiti dela, saj zna drugače priti do hudih posledic v zdravstvenem stanju uslužbencev. Toda prav v tem važnem vprašanju Republiški odbor in uprava nista obvladala položaja. Republiški odbor je vedel, da zavira uspešno delo na tem sektorju poleg objektivnih težav največ nepravilen ali nemaren odnos podružnic, delavskih inšpektorjev in referentov do zaščite dela, zato bi morali vsi funkcionarji odbora, ko so obiskovali terenske organizacije, postavljati vprašanje delovne zaščite na prvo mesto.

Organizacijsko delo republiškega odbora je bolehalo na tem, da so funkcionarji odbora obiskovali vse podružnice ter večino vprašanj reševali na terenu, vendar vprašanja organizacijske učvrstitve in povezave skupin in pododborov, ki je že drugo leto na dnevnem redu, niso znali rešiti. Nemogoče je, da se ta problem ne bi dal rešiti saj stojijo podružnice na organizacijsko čvrstih temeljih. Ali se ne bi dale izkušnje, pridobljene pri organizacijskem delu s podružnicami, v malem prenesti tudi na skupine in pododbore? Najboljše podružnice Maribor 1 in 2, Ljubljana 1 in 2 ter Murska Sobota in Ptuj, so vsaj delno ustvarile dobro povezavo s svoji mi skupinami, mar se ne bi dal proučiti njih način dela, ki bi se potem s potrebnimi korekturami prenesel tudi na druge podružnice?

Pregled dela Republiškega odbora sindikata PTT uslužbencev za Slovenijo, podan na občnem zboru, je prikazal vrsto uspehov, s katerimi PTT uslužbenci dokazujejo visoko delovno in politično zavest. Pomembni uspehi so gotovo izpolnitev plana, dvig proizvodnosti dela, dobra delovna disciplina (v Sloveniji ni bilo niti enega neupravičenega izostanka z dela), nadalje uspešno kulturno umetniško delo, veliki uspehi v tekmovanju in uspešna mobilizacija članstva za sindikalno delo (23 odstotkov vseh uslužbencev dela aktivno v sindikalnih organizacijah). V nedeljo izvoljeni člani upravnega odbora in plenuma so torej od svojih predhodnikov prevzeli aktivno bilanco. Treba jim bo samo še paziti, da bodo doseženi uspehi še podvojeni in odpravljene napake. V prvi vrsti bodo morali skrbeti, da strokovna in politična vzgoja ne bo zadovoljila samo številčno, temveč tudi vsebinsko. Delo v sektorju zaščite dela ne bo smelo obstojati samo v seminarjih in skriptah, temveč bo moralo dobiti nove konkretne in praktične oblike. Organizacijsko bo treba učvrstiti in povezati skupine in pododbore ter izboljšati finančno poslovanje podružnic.

Dobra agitacija važen pogoj za množično vključevanje mladine v rudarstvo in industrijo

Ena najvažnejših nalog organizacije Ljudske mladine, posebno v drugi polovici petletnega plana, je številno in množično vključevanje mladine v rudarstvo in težko industrijo. Našemu rudarstvu in industriji primanjkuje mladih kadrov zaradi tega, ker tempo proizvodnje iz dneva v dan narašča. Važna je tudi naloga usposabljanja in kvalificiranja mladih kadrov, dviganje njihove strokovne sposobnosti, da bodo lahko zameniali starejše strokovne delavce in sprejeli nase še nove planske naloge.

Veliki delovni uspehi mladine na vseh delovnih akcijah so pokazali, da obstaja pri naši mladini globok in močan patriotizem do socialistične domovine. Zaradi njenega delovnega poleta na gradbiščih naše petletke — Novem Beogradu, Avtostradi in izgradnji stanovanjskih zgradb mobiliziramo prav iz vrst teh navdušenih graditeljev socializma nove kadre za našo težko industrijo in rudarstvo. V tem letu je predvideno, da se bo iz delovnih akcij vključilo v industrijo in rudarstvo okoli 25.000 mladincev. Za težko industrijo je določenih po planu 10.000, za rudarstvo pa 15.000 mladincev. LR Srbija bo dala okoli 7000 novih mladih delavcev, Hrvatska 3500, Slovenija okoli 3000, Bosna in Hercegovina 5000 delavcev itd. Pri izpolnjevanju tega plana naletijo marsikje na velike težave in to največkrat na gradbiščih, kjer je bila agitacija in propaganda za vključevanje v industrijo in rudarstvo slaba in nepreprečljiva. Agitatorji, ki so prišli iz posameznih podjetij, se niso dovolj potrudili, da bi mladini nazorno prikazali življenje v rudnikih in v tovarnah težke industrije. Na ta nazor mladinci niso mogli dobiti pravilne slike o življenju in delu in o vseh možnostih razvoja v tovarnah ali rudnikih.

Zaradi zavesti mladine in aktivnosti mladinskih organizacij, je bilo vključevanje v težko industrijo še dokaj dobro, vključevanje v rudarstvo pa mnogo slabše, tako da plan vključevanja ni bil vedno povsem izpolnjen.

Glavni vzrok je v tem, da mladinci napačno pojmujejo delo v rudnikih, ker mislijo, da se v rudnikih dela izključno v jamah in da tako ne bodo imeli nobenih širših možnosti za svoj osebni razvoj. Proti takšnim tendencam se mora voditi ostra borba vsepovsod, kjer agitiramo za vključevanje v rudarstvo, ki mora kot najvažnejša panoga našega gospodarstva imeti zadostno število stalnih delavcev, da bodo lahko zameniali starejše strokovne delavce katerih povprečna starost znaša danes 43—45 let. Nepravilen odnos do rudarstva so pokazali tudi nekateri voditelji brigad, ki so skupaj z brigadami prišli iz delovnih akcij v rudnike. V seniškem rudniku je na primer komandant brigade po nekaj dneh ukazal svoji brigadi, naj prekine z nadaljnjim delom in se vrne na mladinska gradbišča, »ker je zanje delo v rudniku naporno«, čeprav so mladinci delali samo na zunanjih delih.

Vse te napake in povečana fluktuacij mladincev iz rudnikov so plod slabih priprav in ponekod tudi birokratskih odnosov uprav rudnikov. Mladina, ki prihaja v rudnike, naj se ne zaposluje takoj pri delih v jami. Biti mora določeno obdobje zaposlena na zunanjih delih, kjer se istočasno usposablja v tečajih in šolah za polkvalificirane in kvalificirane kopače. Skoraj v vsakem našem rudniku obstajajo šole za učence v gospodarstvu, iz katerih pridejo mladinci kot strokovni delavci pomožnih delavnic rudarske in industrijske šole, ki trajajo tri leta in v katerih se mladinci usposabljajo za kvalificirane rudarje. Obiskujejo lahko nadalje še rudarske tehnikume, to so šole višje stopnje, iz katerih gre lahko vsak mladinec na fakulteto. Dokler je mladinec v šoli, živi v internatu in prejema štipendijo ki se giblje od 2000 do 2500 din mesečno. V času šolanja vrši mladinec tudi praktična dela, ki spopolnjujejo njegovo znanje in kvalifikacijo.

Mladince, ki so prišli iz letošnjih delovnih akcij v rudnike in industrijska podjetja, morajo sprejeti uprave rudnikov in podjetij z vso resnostjo. Nuditi jim je treba vse udobnosti kakor stalnim delavcem, tako da se takoj v začetku izkorenini vsaka možnost fluktuacije. Nad 6000 mladincev, ki so odšli z Avtostrade Novega Beograda in drugod v rudarstvo in industrijo, morajo postati naši stalni strokovni delavci za osvojitev in zamenjavo takih kadrov. Zato je posebno važno, da podjetja podvzamejo vse potrebno za polno usposabljanje novih mladih delavcev, kar bo s pravilno skrbjo za mladino najboljša agitacija za dotok še večjega števila mladine. Posebno po jesenskih delovnih akcijah. Podjetja naj pošljejo na mladinska gradbišča le sposobne in izkušene agitatorje, ki bodo z raznimi predavanji že vnaprej prepričali mladino za priglasitev in odhod v industrijo in rudnike.

Na naših mladinskih organizacijah in upravah podjetij leži težka in odgovorna naloga da se iz delovnih akcij jesenske dekade pritegne čim več vaške mladine. Uspeh tega dela bo povečal proizvodnjo naših rudnikov in podjetij.

NAŠI UDARNIKI IN UDARNICE

Tovarna usnja v Kamniku je že pred časno izvršila svoj polletni plan in tudi posebno obljubo za 3% prekoračenje plana, katero je dal naš delovni kolektiv. Dejansko smo presegli plan za 3.5%. Naš kolektiv je ponosen na to svojo zmago, ki je bila izvojevana zaradi posebne vneme delavcev in s prostovoljnim delom.

Uprava podjetja je znala pravilno oceniti te napore in je priredila proslavo, na kateri so bili proglašeni udarniki: **Žrtek Maks, Zupan Franc, Pikelj Ivan** (četrtič), **Juvančič Alojz** (tretjič), **Rak Frančiška, Korošec Viktor, Sedušak August in Kodrič Franc** (vsi drugič), **Štruklec Anton, Drole Marija in Šuštar Franc** (vsi prvič).

Ob tej priliki je bila tudi podelitev prehodnih zastavic. V podjetju smo uvedli sistem brigadnega dela in tudi tekmovanje med brigadami ter brigadnimi skupinami. Tekmovalna komisija je priznala zmago Tomšičevi brigadi — med skupinami pa skupini Rotovnika Karla. Oba zmagovalca sta prejela okusno izdelani prehodni zastavici iz barvanega usnja na kovinskih nosilcih.

TONE SELIŠKAR

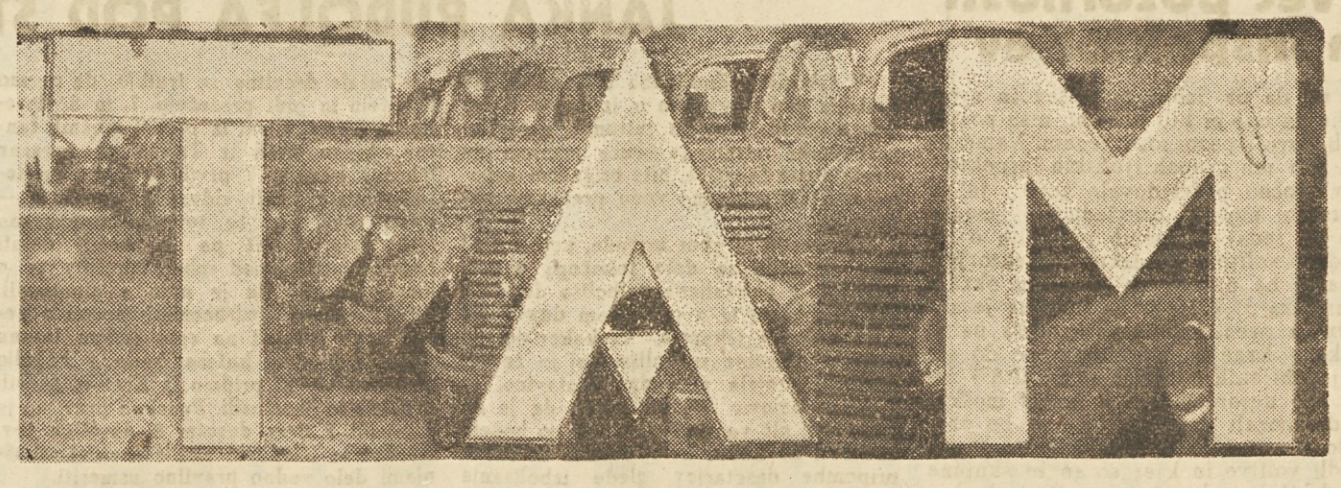

TAM je tovarniška znamka naših prvih avtomobilov. TAM je borbeno geslo naših delovnih ljudi, ki izdelujejo naše prve avtomobile. TAM je eden od kažipotov v socializem. TAM je eden od dokazov, da hodimo po pravi poti v socializem. TAM je spričevalo časti in ponosa našega delavca, tehnika in inženirja, ki se zavedajo, da prav delajo, ker jih prav vodi njihova Partija, in končno je TAM vse tisto, kar se velikega dogaja po vsej naši domovini. TAM je zato potrdilo, da marksizma-leninizma ne gre študirati iz citatov, temveč iz izkušenj, in da so stvaritve, ki so zrasle pri nas iz osnov marksizma-leninizma, trdne in to tako trdne, da se od njih odbijajo vse laži in vsa obrekovanja, s katerimi vodilni ljudje Sovjetske zveze in demokratičnih držav tolčejo naše delovne ljudi samo zaradi tega, ker gredo naši delovni ljudje od zmage do zmage, ker gradijo socializem prav, hitro in uspešno. TAM to dokazuje. TAM se je zato zmagovito postavila v vrsto od delovnega ljudstva Jugoslavije zaprisiženih prič, ki govore za nas, za našo Partijo, za Tita — kot to govore »Litostroj«, »Rade Končar«, »Prvomajska«, kot to govore in pričajo naši rudniki, naše železarne, naše nove hidrocentrale, naše ladjedelnice, naše nove železniške proge in kot to govore in pričajo vedno številnejše kmetijske obdelovalne zadruge. In prav TAM odgovarja klevetnikom z dokazi tako, da je tribunal klevetnikov zasut z dokazi in ker je zasut z dokazi, ne morejo in ne smejo drugače, kot da preobračajo obtožbe v laži in obrekovanja, ker je nalog klevetnikov tak, da morajo oblatiti pred svetom ljudstvo, ki je dalo za

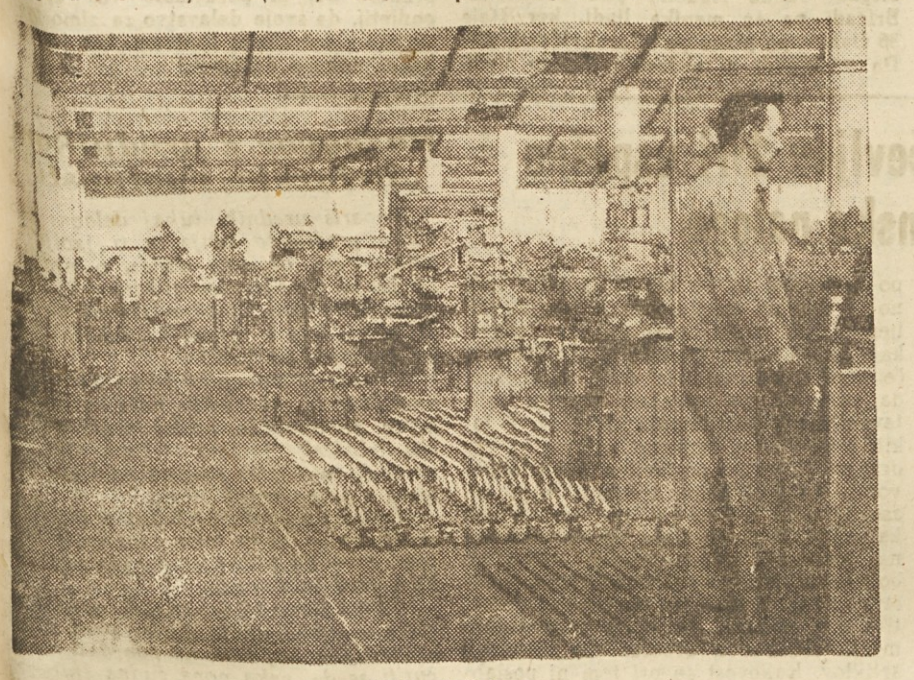

Serijska izdelava

vrečo delovnih ljudi na svetu en milijon sedem sto tisoč žrtev!

Ne, pravijo klevetniki, mi spoštujemo delovno ljudstvo vaše dežele, toda ne spoštujemo vaše Partije, ne spoštujemo njenega vodstva. To se čudno sliši. To ni več resno! Zato je izjava naših klevetnikov, da niso proti našemu delovnemu ljudstvu, licemerska, kajti s tem, da nam nočejo pomagati, so udarili le naše delovno ljudstvo. Njihov udarec je surov, nečloveški, še manj pa je marksističen. Nič na svetu ga ne more opravičiti. To zlasti vedo delovni ljudje v tovarni avtomobilov Ko je postalo nevarno, da bo zaradi tega, ker nam prijateljі in zavezniki nočejo pomagati graditi socializem, delo v tovarni zaostalo, so naši delovni ljudje takole dejali:

»Takih prijateljev pa ne razumemo. Razumelli smo Hitlerjeve Frice, ki so gospodovali v Mariboru, toda ne razumemo Čehov, ne Madžarov, ne Bolgarov..., to se pravi, ne razumemo njihovih voditeljev, ki so prepovedali svojim delovnim ljudem našim delovnim ljudem pomagati. Toda mi moramo imeti avtomobile! Zavihajmo rokave, napnimo možgane, saj nismo mevže! Mi smo Titovi ljudje!«

Nič niso nazaj zmerjali, nič se niso zbegali. Ponosno, mirno in polni vere vase so se lotili dela. Toda tovorni avtomobil ni majhna stvar! V zaostali deželi, kot je bila naša, iz nič ustvariti industrijo avtomobilov, je bila drzna zamisel. Res je, da smo dobili po osvoboditvi v Mariboru lepo, novo tovarno. Toda v tej tovarni niso nikoli izdelovali avtomobilov! Naš človek nikoli še ni izdeloval avtomobilov, naši inženirji prav tako ne, in ko smo se odločili izdelovati kamione, nismo imeli ne delovnih načrtov, ne strokovnih ljudi, ne strojev, še manj pa orodja. Prijatelji so nam obljubili pomagati. Toda po resoluciji je ta pomoč naenkrat odrekla. Pa vendar je tovarna oživela in rasla! Na Unrinih kamionih, ki so jih pošiljali iz vse dežele v popravilo, so naši delovni ljudje spoznavali anatomijo vozila, spoznavali življe motorja, srce kamiona. Glavni inženir tovarne, dr. Hercigonja, je govoril:

»Industrija avtomobilov je hudo zamotana stvar. Zahteva visoko kvaliteto dela in zahteva vzporeden razvoj cele vrste drugih industrij Avtomobil ima nad 2500 različnih delov. Vsak del mora biti do 0,01 mm natančno izdelan, da se vjame pri montaži ves mehanizem v absolutno skladnost vseh delov. Nihče od nas nima izkušenj v tem novem in težkem organizacijskem procesu, v vlivanju, kovanju mnogih delov, ki jih še nihče od nas ni izdeloval. Stojimo pred težko nalogo, eno najtežjih v naši petletki. Izdelovati bomo morali delovne načrte in jih prilagoditi strojem, ki jih že imamo. Za vse to je potreba ogromne tehnične priprave. Do podrobnosti bomo morali proučiti vse dele avtomobila. Delavci v železarnah nam bodo morali dati prvovrstno jeklo in železo, delavci v elektroindustriji prvovrstne kable in magnete...«

In naši delovni ljudje so se zagnali v delo. Zagnali so se v odkrivanje novega sveta z vnemo in zagrizenostjo raziskovalca, ker so se zavedali, da je sila v njih samih, v njihovih rokah, v njihovi pameti, v njihovih srcih. In prav v srcih še najbolj, ker le tako so mogli delavci, tehniki in inženirji delati dvajset, trideset in štirideset ur nepretrgoma. Saj zahteva samo glavna gred kamiona osemdeset delovnih operacij, od katerih je bilo treba vsako spoznati do tisočinke milimetra natančno. Ogromni napori so bili potrebni, preden so roke obvladale stroje, na katerih so izdelali iz vlitih sirovcev prva ohišja za karter in diferencial, glave motorja, spojke, ojnice, kardanske zglobe, krmilne osi, bate, prirobnice in ozobljena vretena, dokler niso pravilno prekalili raznih občutljivih delov motorja, saj morajo na primer eno samo ozobljeno vreteno v enem kosu kaliti tako, da ostane os mehka, zobje pa okaljeni samo en militemer v globino!

Naši delovni ljudje so vse to napravili! Partijska celica, sindikat in vsi ljudje skupaj so postavili industrijo avtomobilov na noge! Udarniki, racionalizatorji in novatorji so tekmovali z dosledno strastjo zavednih delavcev, ki vedo, da si osvajajo svet in življenje zase, zavedajoč se, da je sleherna nova tovarna tudi nova trdnjava delavskega razreda proti izkoriščevalcem delovnih ljudi, proti hujskačem nove vojne, proti vsem sovražnikom delovnega ljudstva.

Mogočna, zmagoslavna himna sproščenega socialističnea dela odmeva v vseh odtenkih gigantskega ustvarjanja. V dvorani stružnic, rezkalnikov, avtomatov, vrtalnih strojev, gladilnikov stoji človek pri človeku. Možje, žene, mladina bijejo le-tu najostrejšo borbo za norme, za kakovost izdelkov. Delovne brigade so razvrščene kakor jurišne čete na položajih in čim ena brigada ne zmaguje, ji prihite druge na pomoč. Generalni štab delovnih brigad je povsod navzoč, od stroja do stroja niha budnost poveljstva. Dá, to so vojščaki dela, to so vojščaki socializma, dejal bi, to so partizani socialistične izgradnje. Brigada za izdelavo utopov, ki jo vodi brigadir Pirih, izdeluje to precizno delo, kakršnega ljudje nikoli poprej niso poznali. Utop je v stvari model, v katerem se v žarečem stanju kuje jeklo v potrebno obliko. To je delovna brigada, v kateri se mladi delavci ne pomišljajo delati noč in dan za našo veliko stvar Užaljeni v dno duše po klevetah resolucije so ti mladi delovni ljudje sklenili:

»Dokazali jim bomo, da so v zmoti!«

Iz Češke nam niso hoteli poslati naročenih odkovkov Zato se je ta brigada mučila in mučila noč in dan in s svojo lastno iznajdljivostjo dosegla 75% osamosvojenih odkovkov, ki smo jih poprej morali dobivati iz inozemstva.

In tako si v tovarni osvajajo vsak posamezni del, ker naši delovni ljudje ne morejo prelomiti besede, ki so jo dali Partiji, Titu in domovini. In kakšno besedo so jim dali? Zgraditi socializem! Zaradi zarote prijateljev pa ne smemo zamuditi niti enega dne! Ko so bili češki kovinarji pri nas na počitnicah, so šli štirinajst dni pomagat delavcem v tovarni avtomobilov. V tovarni so skovali bratstvo delovnih ljudi in to bratstvo je nerazdružno. Naši delovni ljudje to občutijo in to občutijo tudi češki delovni ljudje, kajti, ko so se poslavljali od nas, so govorili s solzami v očeh:

»Pri vas smo se učili graditi socializem, pri vas smo se učili ljubiti domovino in Partijo!«

V dvorani za mehanično obdelavo stoji ogromen avtomat. Stoji nem kakor okamenel, ves načičkan v svoji jekleni postavnosti. Nihče ga ni znal spraviti v pogon, nihče mu mogel vdahniti življenja. Skrivnost njegovega srca so odnesli prejšnji gospodarji. Pa vendar bi ta stroj, ki vrši po pet delovnih operacij naenkrat, nadomestil lahko pet drugih stružnic, celo brigado. Pa ti tako stoji ta robot kakor okameneli Veli Joža. Toda v brigadah tudi niso ljudje iz testa. Eden takih je Ketlerjev Viktor, ki mu okameneli gigant ni dal več spati. Hodil je okoli njega, ga božal in stiskal, odpiral mu je žile in poklopce, risal, čečkal in računal po papirju, prebdel vse noči pri njem — dokler se ni okameneli Veli Joža premaknil; potlej je čez nekaj dni shodil in spet čez nekaj dni je že stružil, rezkal, vrtal. Nova postojanka je bila zavzeta!

V mehanični dvorani pa cesta ob cesti: cesta motornih gredi, cesta glav motorja, cesta ohišja diferenciala. A kaj da se to prav: cesta motornih gredi? No, to je prav za prav predhodnik tekočega traka ali nekaj podobnega; v začetku ceste prično iz sirovca obdelovati del motorja, ki gre od stroja do stroja, dokler ni na koncu izdelan v vsej svoji podrobni veličini. In vsak del motorja gre iz rok v roke. Človek mu daje obliko, smer in točnost Izmečkov je malo. Nekaj pa jih je le in le-ti so razstavljeni v posebnem kotu in nad njimi reži napis: »Izmečki so naša sramota!«

Na delovni mizi stoje v pripravljenosti surovi bati motorja. Roka delavca jih stiska in preizkuša. Da še niso zreli, pravi človek. Kako, mar tudi kovine zore? Dá, ko pride iz peči, traja nekaj mesecev, da se molekularni drobci povsem umirijo. Če bi takoj vlite bate obdelal, bi se v pogonu kmalu izmaličili. In tako človek vse ve, drugače ne bi zmogel motorja, ki v preizkuševalnici, obtežen pod vodnim pritiskom, grmi, kakor da rjove zmagoslavno, viharno pesem življenja, ki mu ga je človek priklical v njegovo jekleno srce.

V montažni dvorani pa rastejo kamioni. Tu dobi kamion svojih 2500 delov. Šasija prejme kolesa, diferencial, kardan, motor, zavore, kabino. Marsikaj nam niso hoteli več poslati. Toda:

»Vse sile, vse zmožnosti, vse, vse, da bo avto naš!«

In to bodo tudi storili! Ko je bil Mehle Ferdo, operativni šef montaže, po zvočniku nekoč opominjan zaradi nekih nedostatkov, je dejal:

»Nikoli več! Montaža bo med prvimi. Napovedujemo vsem drugim oddelkom tekmovanje!«

»Hura!« so zakričale delovne brigade in pojoč so se zagnale v delo. »Pritisnite!« so vpile v ostale oddelke. »Če boste storili, kar je treba, bosta danes dva kamiona čez plan!«

In ljudje delajo, stari in mladi, možje in žene in učenci. Droban, kodrav fantiček, doma iz hrvaške Podravine, se suče okoli stružnice, ves je oljnat in napeto boljšči v kolesce pred seboj.

»Titov strugar!« dé. »Zdaj še nisem, pa bom!«

In brenči v stroj pesem, oči mu gorijo od strasti, ki mu žari iz rok in prstov, ko tiplje ogreto jeklo, ko ve, da brez tega drobnega dela motor ne more oživeti.

Iz kovačnice gori prav posebno življenje. Črni ljudje, ožarjeni od ognja tisočev stopinj, zamahujejo z žarečimi kosi železa, kriče v hrumot opozorila, jekleni bati pa rohne, sopihajo, železni ogorki lete po zraku. Pod silnimi udarci bobnečega kladiva se oblikujejo posebni deli avtomobila. To so naši, Titovi kovači! Nekoč so v vaseh kovali pluge in brane, danes pomagajo izdelovati avtomobile. No, utopno železo ni enostavna stvar, kovani deli se kujejo na končno obliko do 0,5 mm natančnosti.

Tako delajo Titovi kovači. Nič ne zmerjajo nazaj, vedro gledajo v bodočnost in njihova beseda, ki so jo dali Titu in Partiji, je tako trdna, kakor je trdno njihovo delo, ki so ga vkovali v kovino!

»Naj pridejo tisti, ki govore v praškem in budimpeštanskem radiu grdo o nas, le semkaj! Toda kaj, čvekači so čvekači. Naj raje semkaj pošljejo svoje kovače. Ti bodo presodili resnico, ti ne bodo lagali, kajti kovači delavskega razreda ne znajo lagati!«

Kovač Mom Robert presega normo za 40%. Mlad je, ves ihtiv od dela. V črnem obrazu se mu iskre oči, ko pravi:

»Kako, danes so nas spet napadali?« Namršči oči izpod čela in dé. »Prav, dodam danes še 5% več! Sporočite jim, da se Titovi kovači ne dajo spraviti pod noge!«

Mladi direktor tovarne se smehlja predse, smehlja se predse sekretarka tovarniškega komiteja Ančka, smehlja se predsednik sindikata, smehlja se vsa tovarna, čeprav je težav še tisočero, zaprek neskončno. Toda kamioni rastejo motorji novih vozil rohne, rohne in skozi odprta okna prileti vrabec, sede na stružnico, pobere iver kakor peresce lahkega jekla in jo odnese. Za hip sede na cev protiavionskega topa, ki so ga Nemci tu pozabili in ki razpada, kot je razpadla bahava oholost rajha, ko je ropala tod okoli Drave.

Vsepovsod, kjer koli se v tovarni razvija polet dela, čutiš nezuansko moč našega delovnega človeka, človeka kot delavca, kot učenca, kot organizatorja kot konstruktorja. Nov človek raste, se razvija in krči pot novim časom, ker hoče tako naš človek, ker hoče tako njegova Partija, njegova domovina. Človeški iznajdljivosti tu ni meja. Mladinec Veranič, ki ima le štiri razrede kovinarske šole, je izdelal pehalna kolesa za pehanje zobčnikov, delo, pri katerem moraš računati s tisočinko milimetra natančnosti; Erih Mahor se je razvil iz navadnega tehničnega risarja v odličnega konstruktorja orodja, ki je v tovarni avtomobilov prvenstvene važnosti, postal je vodja orodjarne, ki pod njegovim vodstvom nadvse uspeva; Haložan Lojze je bil ubog vaški čevljarček, danes pa je urejevalec revolverskih stružnic in vodja pnevmatskih orodij, je dvakrat udarnik in racionalizator; Bajgot Julij je bil mesar, zdaj je kovinar. Njegovi racionalizatorski predlogi na posebnih stružnicah se z velikim uspehom uporabljajo; po zaslugi Majcenoviča in Ručigaja je začela tovarna izdelovati satovje za hladilnike, ki smo jih poprej uvažali; petkratni udarnik Gros France je na specialnem vrtalnem stroju delal 36 ur nepretrgoma da ne bi upadel plan montaže zaradi izostanka delov, ki bi morali priti iz Češke; zakonca Ferko Lojze in Klara sta udarnika pri pnevmatičnih orodjih.

Potlej je tu med temi delovnimi ljudmi tudi Kaderjan Mirče, Romun po narodnosti, naš državljan, ki je odlikovan z Redom bratstva in enotnosti I. stopnje, z redom dela I. stopnje — in z redom Lenina. Modelar je. Deset let je delal v Ameriki, nato pa je šel gradit socializem v Sovjetsko zvezo. Je eden prvih graditeljev sovjetske avtomobilske industrije. Po osvoboditvi se je vrnil v domovino. Skonstruiral je kabino, za katero se zanimajo industrije v inozemstvu!

Poleg mož pa stoje enako hrabro tudi žene. Veber Štefka dela na stroju za valjanje navojev in presega normo za 30%. Je hči viničarja. Ko je naša nova socialistična industrija klicala žene v proizvodnjo, se je odzvala klicu naše bodočnosti. Poslovodja oddelka pravi o nji:

»Tovarišica Štefka je moj najboljši delavec. Kadar je sila, zanjo ne velja nedelja, dela, ker se zaveda, da moramo socializem urno in trdno graditi. Vsem drugim ženam je vzgled hrabre socialistične delavke!«

Na stroju v zaokroževanju zob zobnikov menjalnika dela štiriindvajsetletna Beg Marija. Poprej je bila dekla na kulaških posestvih. Od zore do trdne noči je garala za petdeset dinarjev na mesec. Neštetokrat je bila ozmerjana. Med okupacijo se je tudi njeno srce odprlo za veliko stvar naše borbe. Bila je partizanska kurirka. Zdaj dela pri stroju, ki zahteva izredno pozornost in točnost. Vsa se je vživela v tovarno in nič lepšega si ne želi.

»To je vse nekaj drugega sedaj!« pravi. »Zdaj zares občutim, da sem človek kakor vsi ti tovariši okoli mene. Že zdaj mi je lepo, kakšno lepo življenje bomo živeli šele tedaj, ko bomo zgradili socializem. Doma imam svoj radio. V nedeljo sem poslušala prenos iz Budimpešte. Ko je govoril, kako se nam delovnim ljudem v Jugoslaviji slabo godi, sem si mislila: Ali so ponoreli ali kaj? Naj le pridejo semkaj ti lažnivi Kljukci in naj si ogledajo mojo sobico! Naj stopijo v našo tovarniško restavracijo. Glavo grem stavit, da ne jedo tamkaj tako poceni in tako dobro kakor pri nas!«

Zastrmi se spet v svoj stroj in ne more in ne more razumeti, da prihajajo iz dežele, ki je toliko [illegible] naprvila našemu ljudstvu, zdaj spet klevete, kakršnih niti Hitlerjevi Frici niso bili zmožni.

Repina Jožica je racionalizatorka. S svojim predlogom je prihranila za rezkanje stožca na spiralnih svedrih mnogo časa in tako pospešila proizvodnjo.

Sicer pa je še mnogo žena le-tu v tovarni. Zlite v tovarniško delovno družino bijejo trd in oster boj za izpolnitev plana. Porazdeljene v delovne brigade skupaj s tovariši ustvarjajo novo in lepše življenje vsem delovnim ljudem v domovini. Ko jih gledaš v lakirnici, ko

Najboljša mladinska brigada

Najmlajši učenec v šoli

pršijo lošč v zadnji kamion dnevnega plana, se jim prav nič ne čudiš, da zavrisnejo od veselja, ker so jim porinili v lakirnico še en izdelan kamion.

»Eden preko plana — za Tita, za Partijo, za socializem!«

Ko bo čez nekaj dni ta kamion tovarniške znamke TAM drvel po naših cestah kdo ve kje v kateri naših ljudskih republik, bo ta TAM prav tako odgovarjal našim klevetnikom, kot odgovarjajo vsi naši delovni ljudje širom naše domovine. Prav zato pa je TAM eden od borbenih gesel naših delovnih ljudi TAM je zato izraz volje in moči naših hrabrih delovnih ljudi TAM je izdelek volje, ljubezni in zvestobe Titovih ljudi, ki bodo premagali vse težave!

Montaža avtomobilov

Sindikalne organizacije morajo posvečati več pozornosti volitvam ljudskih inšpektorjev

Vsi okrajni in krajevni sveti so bili seznanjeni s sklepom IX. plenuma Zveze sindikatov Jugoslavije o volitvah in delu ljudskih inspektorjev. V okrožnici št. II. — 2641 z dne 18. maja so jim bila poslana navodila za izvedbo volitev, kakor tudi za delo grup ljudskih inspektorjev. Ob tej priliki je bil tudi poudarjen pomen in važnost grup ljudskih inspektorjev v tovarnah, podjetjih in ustanovah, da bi izboljšali delo gospodarskega in upravnega aparata. Te vodijo borbo za odpravo nepravilnosti v delu, zlorab, razsipavanja in sovražnega odnosa do ljudske imovine ter življenjskih potreb delovnega ljudstva. Važnost ljudske inspekcije je v tem, da imajo skupine ljudskih inspektorjev možnost, da na vse nepravilnosti neposredno vplivajo, da se odpravijo takoj, brez nepotrebnega birokratskega zavlačevanja.

Sindikalne organizacije so dolžne, da z ozirom na vsebino in vlogo, ki jo imajo organi ljudske inspekcije, nudijo vso pomoč pri izvedbi volitev, kakor tudi pri njihovem nadaljnjem delu pri izvrševanju vseh nalog, ki stojijo pred njimi in ki so določene z uredbo o ljudski inspekciji, glej »Uradni list FLRJ št. 28. z dne 2. aprila 1949«.

Vsaka sindikalna podružnica pa je prejela najmanj po en izvod »Organizacijskega vestnika Osvobodilne fronte Slovenije št. 11 V«, ki prinaša gradivo o ljudski inspekciji. Ta jim mora biti v pomoč pri delu in izvedbi volitev.

Sindikalne organizacije niso resno vzele volitev ljudskih inspektorjev. Nekatere tudi niso razumele vsebine ljudske inspekcije, predvsem koristi, ki jih ima skupnost od aktivnega dela ljudskih inspektorjev, ko s svojim delom odpravljajo nepravilnosti v odnosu do ljudske imovine itd. Da stvari niso vzeli resno, to nam potrjuje število izvedenih volitev. Kajti razen okrajnega sveta v Kranju še niso povsod, to je vseh sindikalnih podružnicah na območju okrajnih svetov, izvedli volitev. V kolikor so jih že izvedli, pa okrajni ali krajevni sveti nimajo pregleda, kje so že izvedene. Volitve se vršijo neplansko in zaradi tega nimajo sindikalni sveti pregleda, kako se vršijo in kako se nanje pripravljajo.

Ena izmed največjih napak je bila tudi ta, da sindikalne organizacije niso posvečale dovolj pozornosti kadrovskemu vprašanju. Niso dovolj tolmačili uredbe o ljudski inspekciji, zaradi tega so v te skupine volili ljudi, ki po svoji službeni funkciji ne morejo uspešno opravljati nalog ljudske inspekcije. Za ljudske inspekcije so v nekaterih krajih volili upravnike podjetij, direktorje tovarn, personalce, skratka vodilno osebje. Drugje pa celo take, ki so sovražno razpoloženi napram naši ljudski oblasti. Popolnoma razumljivo je, da taki ljudje ne morejo uspešno vršiti nalog ljudske inspekcije. Zaradi takšnih nepravilnosti pri izbiri kadra, so se morale izvesti korekture in je vse to začetek aktivnega delovanja grup ljudskih inspektorjev zavleklo. Za ljudske inspektorje se morajo voliti politično zdravi ljudje iz delavskih vrst. Edino ti bodo lahko uspešno in pravilno izvajali naloge, ki jih je pred njih postavila ljudska oblast, s tem trenutkom, ko so bili izvoljeni.

Druga nič manjša napaka pa je tudi ta, da pri izbiri tovarišev in tovarišic, ki naj bi bili voljeni, niso posvečali dovolj pozornosti ženam. Namesto, da bi v teh grupah ljudskih inspektorjev močno prevladovale žene, je pa obratno: močno prevladujejo moški. Po do sedaj dobljenih poročilih o izvedbi volitev ljudskih inspektorjev, imamo na primer na območju okraja Kamnika 35% žena. Ta številka je absolutna prenizka. Še poraznejša pa je slika v Kranju, kjer imajo po do sedaj dobljenih podatkih samo 10.8% žena. To nesorazmerje v korist moških bodo morali popraviti, da se bo obrnilo v korist žena. Tam, kjer so že izvedli volitve in kjer so se že skupine ljudskih inspektorjev konstituirale, bodo te nepravilnosti odpravili tako, da bodo ob vsaki spremembi, ki bi nastala v grupi ljudskih inspektorjev z odpadom posameznika iz nje, dodatno izvolili tovarišice. Tam pa, kjer volitve še niso izvedene, se morajo teh nepravilnosti izogibati.

Pretežna večina grup, ki je že izvoljena in nekatere med temi tudi že konstituirane, še niso začele z delom. Kljub temu, da so za delo grup ljudskih inspektorjev prejeli navodila v »Organizacijskem vestniku OF št. 12«, teh na svojih sejah še niso niti preštudirali. Razumljivo, da take grupe ljudskih inspektorjev ne vedo kaj početi — in kako daleč segajo njihove kompetence. Plana za delo, razen redkih izjem, te skupine nimajo. Pa tudi svojih rednih sej še niso imele vse, ki bi morale biti najmanj vsakih deset do petnajst dni.

Prinašamo plan dela ene izmed najboljših grup ljudskih inspektorjev v tovarni Iskra Kranj, ki so ga sprejeli na svoji drugi redni seji:

Nadaljevati propagando za prijavljanje napak ljudskim inspektorjem. S tem v zvezi poskrbeti za nazorno agitacijo.

Izvršiti pregled poslovanja tovarniške ambulante, kjer se vršijo malverzacije. Poskrbeti, da bo čistoča na višini.

Izvršiti pregled delitve stanovanj in se posebno zanimati, zakaj še do danes niso nekateri tovariši dobili stanovanj, in kaj je z nerešenimi prošnjami.

Izvršiti pregled poslovanja z odpadki na področju vsega podjetja, da se morebitne nepravilnosti takoj odpravijo. Na podlagi dobljenih rezultatov predlagati upravi konkretne predloge.

Zaradi izboljšanja poslovanja v smislu uredbe o delavsko-uslužbenskih restavracijah je treba sklicati sestanke vseh abonentov, ki se hranijo v menzi. Ker merodajni tega do danes še niso izvršili, bo prvi sestanek sklicala ljudska inspekcija.«

Podobne plane morajo narediti vse grupe ljudskih inspektorjev, upoštevajoč nepravilnosti svojega podjetja, tovarne ali ustanove. Da bo delo grup ljudskih inspektorjev uspešnejše, mora referent pri okrajnem ali krajevnem svetu, ki je odgovoren za ta sektor, formirati od 3 do 5 člansko komisijo ljudskih inspektorjev. O sestankih je treba voditi zapisnike, iz katerih mora biti razvidna pomoč te komisije, ki jo nudi grupam ljudskih inspektorjev. Zapisnik se mora pisati v treh izvodih: enega obdrži komisija, drugega pošlje okrajni komisiji ljudskih inspektorjev pri okrajnem OF odboru, tretjega pa Glavnemu odboru ZSS.

Kaj mora vedeti oskrbovanec zajamčene preskrbe

S popisom oskrbovancev zajamčene preskrbe bomo ugotovili število potrošnikov zagotovljene preskrbe v vsej Federativni ljudski republiki Jugoslaviji, poleg tega pa tudi osnovo, na kateri prejemajo potrošniki nakaznice katerega koli razreda, kategorije ali vrste.

Popis bo na eni strani pokazal, kateri potrošniki so prejemali doslej neupravičeno tekstilne in živilske nakaznice, na drugi strani pa tiste, ki zaradi nepravilne razdelitve potrošniških nakaznic ali pa zaradi zlorab organov, ki so jih delili, doslej teh kart še niso imeli.

Ta akcija bo osnova za ustvaritev stalne in sistematične evidence in kontrole o številu potrošnikov in njim pripadajoče kategorije, zato jo moramo izvesti skrajno skrbno in vestno.

Popis zajema vse potrošnike zagotovljenne preskrbe, tudi tiste, ki jim je bila zaradi možnosti preskrbe iz lastnih virov priznana samo delna preskrba, n. pr. samo sladkor ali samo maščobe, moka itd.

Dokaz, da je nekdo potrošnik zajamčene preskrbe, je potrošniška nakaznica, ki jo moramo pri popisu pokazati organom. Poleg tega se pa pri popisu vpišejo tudi vsi tisti potrošniki, ki ob času popisa niso dobili nakaznic, ker jih njihovo podjetje, ustanova, KLO (OLO ali MLO), iz katerega koli razloga ni moglo izdati, tisti, ki so izgubili ali niso pravočasno oddali potrošniškega potrdila in vsi, ki niso dobili nakaznic zaradi spremembe prebivališča.

V teh primerih pa morajo izročiti popisni ekipi namesto potrošniške nakaznice potrdilo ustanove ali podjetja, ki jim izdaja nakaznice in iz katerega je razvidno, da imajo pravico do zagotovljene preskrbe. V takem potrdilu mora biti navedeno: priimek, očetovo ime in ime potrošnika, podatki o kategoriji nakaznice, kakšno delo ali funkcijo opravlja in pripomba ali je potrošnik prevzet v popolno ali pa le v delno preskrbo.

Zato morajo podjetja, ustanove, KLO-ji in rajoni poskrbeti, da izdajo svojim potrošnikom pravočasno ta potrdila.

Pri popisu niso zajeti aktivni pripadniki JA in člani njihovih rodbin ter pripadniki resorja notranjih zadev, uprave Narodne milice, uprave državne varnosti in člani njihovih rodbin.

Popisna ekipa bo popisovala po stanovanjih na območju tistega krajevnega, mestnega ali rajonskega ljudskega odbora, v katerem imajo potrošniki prijavo o stalnem bivanju.

Sindikalne podružnice naj opozorijo delavce in nameščence, da že pred popisom vsak uredi svojo prijavo in to posebno sezonski delavci, da ne bi ostali nepopisani.

Vsi tisti potrošniki, ki stanujejo v bližini podjetja, popisati pa se morajo na svojem domu, ker tam niso odjavljeni, morajo o tem obvestiti svojo rodbino: opozoriti jo morajo naj pri popisu priglasijo tudi nje. Če sami ob popisu ne bodo doma, pustijo taki potrošniki svojcem podatke o podjetju, kjer delajo, o vrsti tega podjetja, kaj v njem delajo, in o kategoriji potrošniške nakaznice, ki jo prejemajo.

Vsi potrošniki zajamčene preskrbe, ki so začasno odsotni od stalnega bivališča, kot na primer v letoviščih, zdraviliščih, v frontovskih brigadah, pionirskih kolonijah, bolnišnicah, orožnih vajah itd. se morajo popisati tam, kjer imajo stalno bivališče.

Vsi tisti, ki stalno živijo po raznih domovih, internatih, zavodih in podobno, se popišejo, če imajo potrošniške nakaznice bodisi živilske, bodisi industrijske v teh domovih in zavodih, kjer so uprave dolžne dati vse potrebne podatke za popis.

Dijaki in študenti se ne glede na to, kjer so ob času popisa, popišejo na mestu, kjer se nahaja njihova družina, povedati pa morajo okraj, mesto in rajon, v katerem prejemajo nakaznico takrat, ko so na rednem šolanju.

Tisti dijaki in študenti, ki so člani kmečkih družin se vpišejo kot potrošniki samo v primeru, če so v šolskem letu 1948-49 imeli potrošniško nakaznico. Tudi ti se popišejo pri starših, z navedbo okraja, mesta ali rajona, kjer prejemajo živilsko nakaznico. V študentovskih domovih se popišejo samo tisti študenti, ki nimajo staršev oziroma sorodnikov, pri katerih bi bili vključeni kot člani njihove rodbine, pa čeprav se v času popisa ne nahajajo v takih domovih.

Organizacija OF, sindikati, AFŽ in LMS morajo na množičnih sestankih pravilno tolmačiti namen in cilj popisa ter nuditi vso pomoč popisnim komisijam pri vseh KLO-jih in rajonih, da bo popis dobro izveden in da ne bi kdo od popisa izostal.

ŽIVLJENJE IN DELO V SINDIKALNI BRIGADI JANKA RUDOLFA POD STORŽIČEM

V taborišču sindikalne brigade Janka Rudolfa pod Storžičem je iz dneva v dan bolj živahno. V ranih jutranjih urah, ko prvi žarki jutranjega sonca posijejo na strme stene Storžiča, hite brigadirji k potoku, da si s hladno vodo preženejo zaspanec.

Ob šestih je zbor brigade, komandant daje navodila za delo tekočega dneva, obenem je pohvaljena najboljša desetina brigade, ki se je v preteklem dnevu pri delu najbolje izkazala. Vsekakor je do sedaj I. desetina najboljša, saj je že sedemkrat prejela prehodno zastavico. — Desetar Sajovic Slavko pravi, da je ne bodo dali nič več iz rok, ter da jo hočejo obdržati do konca dela. Sledijo še razne pripombe desetarjev glede izboljšanja dela, nato je zajtrk, ki gre vsem prav dobro v slast. Sveži gorski zrak, naporno delo, vse to pripomore, da so jedila, ki jih pripravi kuharica Marija, še okusnejša. No, za hrano je v zadnjem času res dobro poskrbljeno, saj ekonom Knafelc Ciril z vso požrtvovalnostjo skrbi za to.

Delo na sečiščih se prične ob sedmih. Prva desetina dela na grdem terenu, toda kljub temu so se člani desetine zagrizli v svoje delo. Norma, ki jo imajo, je precej visoka in prve dni so jo s težavo dosegli, sedaj pa so se že privadili delu in jim gre vedno bolje in hitreje od rok, tako da povprečno presegajo normo za 20% do 25%. Na grafikonu pa se je rdeča črta, ki označuje njihovo delo, povzpela tudi na 31%, dne 22. VII. pa celo na 51% nad normo. Tudi II. desetina, katere desetar je Vencelj Peter, čeprav je sestavljena iz zelo šibkih članov, dnevno presega normo za 15—20%. Tudi vse ostale desetine se trudijo, da normo dosežejo in tudi presežejo. 7. in 8. desetina sta sestavljeni iz precej močnih fantov, ki so prišli iz Tržiča in tovarne Iskra v Kranju. V prvih dneh ti dve desetini nista imeli vidnejših uspehov. — Prvič zato, ker se tovariši niso resno lotili dela, drugič pa so hoteli delati brez povezave med seboj. Izkušnje pa so jim pokazale, da je moč v skupnosti. V soglasju so z združenimi močmi v nekaj dneh izdelali na zelo grdem terenu velik kup drv, katere bodo v nedeljo prostovoljci, ki pridejo iz Kranja, znosili iz grape in jih zložili. Posebno pravilno je pristopil k delu desetar 8. desetine tov. Kordež iz Iskre, ki zna s svojimi izkušnjami delo vedno pravilno usmeriti.

No, tudi zabava in razvedrila v brigadi ne manjka, za kar skrbita Denodič in Markuta, ki s svojim razpoloženjem čestokrat zabavata vso brigado. Brigada prejme redno dnevni časopis, za katerega je veliko zanimanje. V brigadi so ustanovili tudi svoj pevski zbor. V večernih urah je slišati ubrano pesem, ki odmeva v tiho gorsko noč. Statističarka Dora, ki je obenem tudi bolničarka, pa še v poznih večernih urah preračunava izvršeno delo in ureja grafikone, tako da naslednje jutro pred zborom brigade objavi rezultate preteklega dne. Desetarji imajo sestanek s komandantom, da se razgovorijo o uspehih in neuspehih in skupno rešujejo probleme.

Tako je življenje in delo v sindikalni brigadi Janka Rudolfa pod Storžičem. Brigadi pa še manjka ljudi, ker šteje 86 članov, po planu pa je predvidenih 120. Da v brigadi ni zadostno število ljudi, je predvsem krivda na nekaterih upravah podjetij, ker nimajo za to akcijo pravilnega razumevanja. Lep vzgled, katerega naj bi posnemale naše uprave, je dala uprava železniške postaje v Kranju, ki je skupno s sindikalno podružnico sklicala množični sestanek vsega članstva in pojasnila pomen akcije za sečnjo drv. Osebje je vzelo to pojasnilo s polnim razumevanjem na znanje, za delo v brigadi se je prijavilo dovolj članov, toda glede na strukturo dela na postaji, da bi teklo dalje normalno naprej, je ostalo osebje obljubilo, da bo nadoknadilo delo tovarišev, ki bi odšli v brigado. Vlakovni odpravniki so se obvezali, da bodo za dobo 15 dni izvršili svoje delo in delo brzojavcev istočasno. Kretniki, da bodo nadoknadili delo dveh kretnikov, sedem kretnik bo vršil vsakodnevno službo od 5. do 21. ure, premikači od 5. do 21. ure, prav tako skladiščniki in skladiščni delavci. V potniški blagajni bodo ostale tovarišice vršile 24×24 ur službe itd. — Tako je sproščenih za delo 18 članov kolektiva, ki so odšli 25. julija 1949 v brigado za sečnjo drv.

Prav tako je pomen akcije za sečnjo drv pravilno razumela uprava tovarne kos in srpov v Tržiču in kljub majhnemu številu delavstva poslala v brigado tri člane, poleg tega je dala za izdelavo 15 železnih klinov ves material, delavci pa so izdelali kline s prostoveljnim delom. Brigadirji v brigadi si bodo z njimi precej pomagali pri delu. Take in podobne primere naj bi posnemale vse uprave podjetij, da svoje delavstvo za zimo preskrbijo s potrebnim kurivom, kar je vsekakor njihova dolžnost.

V tovarni športnih čevljev žiri uspešno rešujejo planske naloge

Tudi v tovarni športnih čevljev v Žireh občutno primanjkuje delovne sile, predvsem pa kvalificirane. Uvedeni fazni sistem dela je omogočil, da so se v proizvodni proces vključile poleg priučenih in pomožnih sil tudi ženske, ki danes opravljajo v tem procesu delovne operacije, kjer je količkaj mogoče in za katere so prej mislili, da jim ženska ni kos. Zaradi naglega razvoja tovarne sicer še vedno ni dovolj delavcev, toda ne glede na to je delovni kolektiv s sindikalno podružnico in upravo tovarne vse ukrenil, kar je mogoče, da podpre akcijo za izvedbo plana v gozdarstvu in da nudi pomoč obdelovalnim zadrugam.

Čeprav se nekaj tovarišev, ki so odšli iz tovarne v gozdne brigade, ni vrnilo, ker so se odločili za stalno delo v lesni industriji, čeprav je velik del delavstva na letnem odmoru, čeprav se tovarna bori uporno za izvršitev znatno povišanega proizvodnega plana pri sorazmerno manjšem številu delavcev, je delovni kolektiv v razumevanju važnosti organizirane sečnje drv na pobudo sindikalne podružnice in v sporazumu z upravo dal osem tovarišev v brigado za sečnjo drv. Te tovariše je bilo treba skrbno izbrati iz že itak razredčenih vrst na posameznih fazah, da bi kontinuiteta proizvodnje ne bila ogrožena, ostali tovariši pa so se zavezali, da bodo izpad proizvodnje zaradi odsotnih tovarišev nadoknadili deloma s povišanjem storilnosti, deloma z nadurnim delom.

Sindikalna podružnica je za potrebe delovnega kolektiva prejela nakazilo za 100 kub. m drv. Ta količina mora biti spravljena do konca avgusta t. l. Sečišča gozdna uprava sicer še ni določila, toda potrebno bo takoj po vrnitvi tovarišev z letnega dopusta organizirati vse potrebno za posek. Ne sme se ponoviti lanska napaka, ko določene količine niso pravočasno posekali ter so mnogi tovariši ostali brez kurjave, to pa po svoji krivdi, ker tozadevnega poziva sindikalne podružnice niso vzeli dovolj resno, češ se bo že dobilo. Dočim je lani še bila tu pa tam možnost nabaviti si drva iz lokalnih virov, letos to pač ne bo mogoče in je treba kolektivu predočiti nujno potrebo, da se za zagotovitev drv izvede organizirano delo pri sekanju, obenem pa bo morala sindikalna podružnica izposlovati večjo količino kuriva za kritje najnujnejših potreb kolektiva.

Kolektiv žirovskih čevljarskih delavcev na pri navedenih akcijah ne zanemarja nalog, ki so mu postavljene z ozirom na osnovno dejavnost, to je izpolnjevanja proizvodnega plana v vseh smereh. Zaveda se, da ni dovolj, da plan doseže le količinsko, temveč tudi po kakovosti in — kar je izredno važno — tudi po asortimentu. V tem stremljenju pač mora premagovati težave, kajti pri naglem porastu proizvodnje v čevljarski industriji je često neizbežno, da surovine ne ustrezajo povsem zahtevam glede asortimenta izdelkov. V takih primerih je tehnično vodstvo in ves delovni kolektiv postavljen pred odgovorno nalogo, kako izpolniti plan po asortimentu, ne da bi pri tem trpela kakovost, ki jo je treba ne le obdržati na dosedanji višini, temveč stalno izboljševati. Iznajdljivosti tehničnega vodstva in požrtvovalnosti delovnega kolektiva gre zasluga, da se je plan asortimenta dosegel in presegel po skupinah artiklov. Kakovost se pri tem ni poslabšala, temveč se počasi toda neprestano boljša. V zvezi z drugimi čevljarskimi podjetji se na primer gornje usnje racionalno izrabi tako, da se pri prikrojevanju gornji deli, izrezani iz istega komada usnja, ter za težke športne čevlje primerni deli porabijo doma v tovarni, ostali zgornji deli pa se dobavljajo drugim podjetjem, ki jih z boljšim pridom porabijo pri svojih izdelkih. Izdelavni material se na ta način vsestransko smotrno uporabi, odpadki so minimalni, prihranki na materialu se zvišujejo, kakovost izdelka pa izboljšuje.

Z ozirom na važno nalogo, ki jo igrajo odpadki v industriji, podjetje tudi temu vprašanju posveča vso skrb. Material se izrabi do skrajnih mej. Koščki spodnjega usnja, ki ostanejo pri sekanju podplatov in peta, se zbirajo, ponovno obsekajo in iz njih sestavljajo na posebni, od racionalizatorjev v tovarni konstruirani pripravi sestavljeni vmesni deli peta. Na ta način v končnih odpadkih ostanejo le najmanjši delci, ki se v samem podjetju ne dajo več izrabiti. Taki odpadki se stavijo na razpolago podjetjem, ki se bavijo z izdelovanjem drobnih predmetov za široko potrošnjo, na primer za izdelovanje predpražnikov.

Žirovski delovni kolektiv se vsestransko trudi, da poleg udejstvovanja izven svojega delovnega področja prispeva k izgradnji socializma na vseh sektorjih, da kot organizirana enota sredi borbe za preobrazbo naše vasi pomaga zadružnikom in ostali skupnosti pri premagovanju ovir, ki se pojavljajo na začrtani poti v boljšo bodočnost delovnega človeka. Tako v sodelovanju z ostalimi delovnimi kolektivi podjetij v okraju, naši republiki in vsej državi daje najučinkovitejši odgovor klevetnikom iz Informbiroja in dokumentira zaupanje državnemu in partijskemu vodstvu s tovarišem Titom na čelu.

DAN FIZKULTURE NA VODI

Telovadna zveza Slovenije organizira letos skupaj s Plavalno zvezo ob vsestranski pomoči mladinske in sindikalne organizacije »Dan fizkulture na vodi«.

»Dan fizkulture na vodi« bo po vsej Sloveniji od 1. avgusta do 15. avgusta 1949 z glavnim dnevom 7. avgusta 1949.

Najvažnejša naloga sindikatov za to prireditev je mobilizacija čim večjega števila članstva. Da bi naše delavstvo množično sodelovalo na tej prireditvi, je treba pravočasno izvršiti vse priprave, predvsem pa izvesti agitacijo in propagando po kolektivih

Fizkulturni aktivi se morajo tesno povezati z upravami telovadnih društev in plavalnih klubov, ki bodo vodili to prireditev.

Program »Dneva fizkulture na vodi« obsega letos tri dele: tekmovanje, fizkulturo in splošno manifestacijo. Člani plavalnih klubov in sekcij bodo izvedli program tekmovanja v plavanju, skokih in waterpolu.

Ostali fizkulturniki-plavalci pa bodo tekmovali po skupinah: mladinci, mladinke, člani, članice, kakor tudi pionirji in pionirke. Njihovim zmožnostim bo prikrojen tudi program. Plavalci naj množično izvedejo plavanje v vojaški opremi, prehod čez reko na hlodih ali splavih, transportno plavanje, prikaz reševanja potopljenca v vodi, plavanje pod vodo na daljavo. Izvedejo pa naj tudi veslanje z različnimi čolni, navadnimi, sandolini, kajaki itd.

Program, v katerem lahko sodelujejo naši delovni kolektivi je zelo širok. Slehernemu fizkulturnemu aktivu je omogočeno, da sodeluje na tej naši manifestaciji.

Telovadna društva, plavalni klubi in fizkulturni aktivi ter sekcije naj začnejo s takojšnjimi pripravami, da bo letošnji »Dan fizkulture na vodi« dosegel svoj pravi namen, to je, množičnost ter ugodno in koristno razvedrilo za vse naše delovno ljudstvo.

navedbo okraja, mesta ali rajona, kjer prejemajo živilsko nakaznico. V študentovskih domovih se popišejo samo tisti študenti, ki nimajo staršev oziroma sorodnikov, pri katerih bi bili vključeni kot člani njihove rodbine, pa čeprav se v času popisa ne nahajajo v takih domovih.

Organizacija OF, sindikati, AFŽ in LMS morajo na množičnih sestankih pravilno tolmačiti namen in cilj popisa ter nuditi vso pomoč popisnim komisijam pri vseh KLO-jih in rajonih, da bo popis dobro izveden in da ne bi kdo od popisa izostal.

Razgovor z uredniko „Delavske enotnosti"

Tovariš urednik, tukaj delovni kolektiv predilnice Litija in ti javljamo veselo vest, da smo danes, v nedeljo 24. julija, v počastitev obletnice V. kongresa KPJ polnoštevilno zbrani na nedeljskem delu v predilnici, seveda čisto na prostovoljni bazi.

V nedeljo popoldne bomo proglasili udarnike in nagradili naše najboljše in te vabimo, da prideš med nas in nas obiščeš. Imamo težave, tovariš urednik, in vendar »vsemu nakljub« delamo s polno paro!

Tovariš urednik — tukaj predsednik sindikata — čisto tako zaupno ti moram povedati nekaj — kar ne vem, če bom znal in zmogel.

Občudujem te naše ljudi, vredni so zlata — spoštovanje čutim pred njimi — ne da se napisati, ne povedati, samo čutiti se da, neka nova čudna ljubezen nas veže v teh težavah v trdni nadi, da bo, kar še ni, in potrpeti moramo. Tako nebogljenega se čutim pred vami delovnimi ženami z obrežanimi prsti od niti — zapite v beli puh bombaža — v vztrajni in odločni borbi za plan.

Zadnjič smo čitali, da naši tovariši v težki industriji delajo celo prostovoljno po 16 ur — mi ti pa predstavimo danes Karlovškovo Marijo, Volčanškovo Angelco in še druge, ki delajo prostovoljno celo po 24 ur — tako drobno in nežno dekletce ta Marija in koliko je borbenosti v njej, da se včasih vprašam, odkod jo neki jemlje?

Pred kratkim smo obiskali kmetijsko obdelovalno zadrugo Sv. Peter pri Novem mestu — precej daleč, kaj ne — veš avto-moto sekcija nas je potegnila do tja — ni nam žal!

Pa tudi na kulturno prosvetnem področju ne zaostajamo. Res imamo slabosti, zlasti so križi in težave s študijem — pa nam je prišla na pomoč kulturna ekipa iz Ljubljane pod vodstvom Primoža Kozaka, ki bo pokazala plod enomesečnega dela na zaključni kulturni prireditvi v soboto 30. in v nedeljo 31. julija.

Potem pa še problem delovne sile, vzpostaviti bo treba četrto izmeno in tem ljudem bo treba dati streho. Okoli 30 jih je že prišlo in za silo smo jih že uvedli v delo. Ne smemo pozabiti na Nograšek Ano, ki je prva žena izpahovalka v našem podjetju, ki je zamenjala moško delovno silo — druga pa je tov. Prelogar Ana, ki je prvi ženski vozač preje v predilnici II. Tako naše žene polagoma prevzemajo mesta, kjer so bili dosedaj le moški. Moška delovna ekipa je odšla na košnjo v Kočevje, ena odide pa v ponedeljek na sečnjo lesa.

R. D.

Levstikova nagrada

Založba »Mladinska knjiga« razpisuje »Levstikovo nagrado«. Levstikova nagrada se bo podeljevala vsako leto jeseni ob tednu pionirskega tiska, za dela, ki so izšla v času od pretekle nagrade do nove. Izjema bo samo letos, ko se bodo lahko nagradila dela, ki so izšla doslej v založbi Mladinske knjige in ki v založbi še niso bila nagrajena.

Nagrade se bodo podeljevale:

a) za slikanice (za tekst in za ilustracije),

b) za leposlovno delo (pesnitev ali prozo) za cicibane,

c) za leposlovno delo (pesnitev ali prozo) za pinirje in za starejšo mladino,

č) za odrsko delo (tudi lutkovno),

d) za poljudno-znanstveno delo,

e) za najboljšo ilustracijo.

Predvideva se razdelitev 6 nagrad in sicer po 10.000 do 30.000 din. Nagrajena bodo samo idejno in umetniško najkvalitetnejša dela. Prve nagrade se bodo podelile letos jeseni v tednu pionirskega tiska.

Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik T. Seliškar. — Uredništvo (telefon 45-38) Miklošičeva 22/II. — Uprava (telefon 49-70) Masarykova 14/II. v Ljubljani. — Izhaja vsak petek. — Mesečna naročnina din 12.— — Žiro ček. položnice 6-90603-9. — Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.